

Gibril Bah

Maahanmuuttajataustaisten sosi- aali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamat haasteet työelämässä ja kotoutumista edistävät tekijät

Kirjallisuuskatsaus

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Bioanalytiikka (Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto)

Bioanalytiikan tutkinto-ohjelma

Opinnäytetyö

03.05.2025

Tekijä(t):	Gibril Bah
Otsikko:	Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamat haasteet työelämässä ja kotoutumista edistävät tekijät
Sivumäärä:	41 sivua + 5 liitettä
Aika:	3.05.2025
Tutkinto:	Bioanalytikko (Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto)
Tutkinto-ohjelma:	Bioanalytiikan tutkinto-ohjelma
Ohjaaja(t):	Yliopettaja Riitta Lumme

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kuvaileva kirjallisuuskatsaus maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten haasteista työelämässä ja hakea tekijöitä, jotka edistävät heidän kotoutumistaan työelämään. Tavoitteena oli tunnistaa maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämässä kohtaamia haasteita.

Tietojen tuottamisessa käytetty menetelmä oli laadullinen sisältöanalyysi. Kirjallisuuskatsauksen aineisto rajattiin vuosien 2000–2025 tutkimusjulkaisuihin. Aineistoksi käytettiin Prisma-kaavio käyttäen HINARI, PubMed ja Science Direct tietokantoja. Aineistonkeruussa käytettiin myös muita ei-tietokantoja. Näitä olivat tieteellisen tiedon hakukoneet, kuten Google Scholar, sekä hakupalvelut, kuten MetCat ja FINNA. Kirjallisuuskatsaukseen valittiin kahdeksantoista tutkimusta. Sisällys- ja poissulkemiskriteereillä valittiin ne artikkelit, jotka kelpasivat kirjallisuuskatsaukseen. Aineisto analysoitiin eri luokkiin, jotka kuvastivat maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamia haasteita, kuten kyvyttömyys vastaanottaa maahanmuuttajia, rasismi ja syrjintä, kulttuuriesteet, koulutusstandardin arviointi, kieli- ja viestintäesteet, työllistymisvaikeuksia, pätevyys ja aikaisemman työkokemuksen tunnistaminen, johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajia kohtaan. Luokat heijastivat myös maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kotoutumisen edistävät tekijät, jotka auttavat lieventämään näitä haasteita.

Tulokset osoittivat, että suurin osa esteistä johtui kieli- ja viestintätaidon puutteista, kulttuurieroista, rasismista, syrjinnästä ja johtotehtävissä olevien asenteista ja avoimuuden puutteista maahanmuuttajia kohtaan. Suurin osa aiemmista tutkimuksista keskittyi kansainvälisten opiskelijoiden ja sairaanhoitajataustaisten maahanmuuttajien kohtaamiin haasteisiin kotoutuessaan isäntämaan työmarkkinoille, muista maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista oli vähän tietoa. Tutkimustietoa ei löytynyt bioanalytikkotaustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista. Paljon suosituksia ja tietoa, kuinka terveysalan ammattilaisten kotoutumista työelämään edistetään, oli löytynyt, mutta tapoja voittaa nämä haasteet tutkittiin vain vähän.

Avainsanat:

Maahanmuuttajien sosiaali- ja terveysalan haasteet, työllisyys, rasismi, kielimuuri, kulttuuri, kotoutuminen.

Tämän opinnäytetyön alkuperä on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

Author(s): Gibril Bah
Title: Challenges faced by social and health professionals with an immigrant background in working life and factors promoting integration
Number of Pages: 41 pages + 5 appendices
Date: 03.05.2025
Degree: Bachelor of Health Care
Degree Programme: Biomedical Laboratory Science
Instructor(s): Riitta Lumme, Principal Lecturer

The purpose of this thesis was to conduct a descriptive literature review of the challenges faced by social and healthcare professionals with immigrant backgrounds and to search for factors that promote their integration into working life. The aim was to identify the challenges faced by social and health care professionals with immigrant backgrounds in working life.

The method used to generate the data was qualitative content analysis. The material for the literature review was limited to research publications from 2000 to 2025. The data were collected using the Prisma flowchart and the HINARI, PubMed, and Science Direct databases. Other non-databases were also used for data acquisition. These included scientific information search engines like Google Scholar and search services like MetCat and FINNA. Eighteen studies were selected for the literature review. Articles suitable for the literature review were selected using inclusion and exclusion criteria. The data was analysed into different categories that reflected the challenges faced by immigrant social and health care professionals, such as the inability to accommodate migrants, racism, and discrimination, cultural barriers, assessment of educational standards, language and communication barriers, employment difficulties, qualifications and recognition of previous work experience, attitudes of managers and openness towards immigrants. The categories also reflected factors that promote the integration of social and health care professionals with immigrant backgrounds, which help mitigate these challenges.

The results showed that most of the barriers were due to a lack of language and communication skills, cultural differences, racism and discrimination, and the attitudes of managers and openness towards migrants. Most previous research focused on the challenges faced by international students and immigrants with a nursing background when integrating into the host country's labour market, with little information on challenges faced by other social and health professionals with immigrant backgrounds. No research was found on the challenges faced by social and health professionals with bi-analytical backgrounds. There were a lot of recommendations and information on how to promote the integration of healthcare professionals into working life, but little research was done on ways to overcome these challenges.

Keywords:

Social and health care challenges for immigrants, employment, racism, language barrier, culture, integration.

The originality of this thesis has been checked using Turnitin Originality Check service.

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Terveydenhuollon ammattilaisten pula ja muuttoliike	3
3	Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten roolit	4
4	Opinnäytetyön tavoitteet ja tarkoitus sekä tutkimuskysymykset	4
5	Opinnäytetyön toteuttaminen	4
5.1	Kirjallisuuskatsaus	4
5.2	Tiedon hankinta	5
5.3	Tutkimusten valintaprosessi ja -kriteerit	7
5.4	Aineiston analyysimenetelmä	9
5.5	Opinnäytetyön luotettavuus	10
6	Tulokset	11
6.1	Kyvyttömyys vastaanottaa maahanmuuttajia	13
6.2	Rasismi ja syrjintä	13
6.3	Kulttuuriesteet	14
6.4	Koulutusstandardin arviointi	14
6.5	Kieli- ja viestintäesteet	15
6.6	Työllistymisvaikeuksia	15
6.7	Pätevyys ja aikaisemman työkokemuksen tunnustaminen	16
6.8	Johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajia kohtaan	16
6.9	Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden kotoutumisen edistäminen sosiaali- ja terveysalalla	17
7	Pohdinta	18
8	Eettisyys	20
9	Kirjallisuuskatsauksen rajoitukset ja jatkotutkimusehdotukset	21
10	Johtopäätökset ja kehittämissuhteet	21
	Lähteet	23
	Liitteet	
	Liite 1. Kirjallisuuskatsauksen sisältyvät artikkelit	
	Liite 2. Tärkeimmät havainnot analysoitavaksi valitusta tutkimusta	

Liite 3. Pelkistetystä aineistosta luodut ala- ja yläluokat

Liite 4. Valittujen tutkimusartikkelien tiedoista luodut yläluokat

Liite 5. Valitut ja arvioidut tutkimukset kelpoisuuden perusteella kirjallisuuskatsaukseen

1 Johdanto

Sosiaali- ja terveysalalla tehdään ihmisläheistä työtä, jonka tarkoituksena on vaikuttaa yksilöiden ja yhteisöjen terveyteen ja hyvinvointiin. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten tehtävänä on edistää terveyttä, ennaltaehkäistä sairauksia sekä parantaa ja hoitaa sairaita ihmisiä. (Terveydenhuolto- ja sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset 2018.) Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset voivat työskennellä erilaisissa rooleissa, kuten lääkäreinä, hoitajina, fysioterapeutteina, psykologeina, ravitsemusterapeutteina ja bioanalytikoina. Jokaisella ammattilaisella on oma erikoisosaamisensa, mutta yhteisenä tavoitteena on aina potilaan terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (Terveydenhuollon ammattilaisten rooli ja merkitys 2024). Bioanalytikko on näytteenoton ja kliinisen laboratoriotyön asiantuntija, joka toimii yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kanssa tuottamalla potilaan hoidon edellyttämiä laboratoriotutkimuksia (Bioanalytikko (AMK) 2024). Sairaanhoidajien ja muiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työ on monipuolista ja sisältää ohjausta ja tukea, hoitotyötä, neuvontaa ja sairaanhoitoa. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten määrän kasvusta huolimatta terveysalan ammattilaisille on edelleen tarvetta.

Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten pula johtuu monista tekijöistä (Jones & Dolsten 2024: 1–2). Jotkut muuttavat nauttiakseen paremmasta elämästä ja turvatuista tuloista. Toiset muuttavat tarjotakseen parempaa koulutusta lapsilleen. Muut maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset muuttavat kansainvälisten tapaamisten vuoksi, kun taas toiset muuttavat liittyäkseen perheisiinsä. Tutkimusten mukaan huonot palkat ja huonot työolot, huonolaatuiset sosiaali- ja terveysalan infrastruktuurit ja vanhentuneet sosiaali- ja terveysalanhuoltotekniikat aiheuttavat sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten muuttoa (Konlan 2023: 7460–7461). Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten maahanmuutolla voidaan minimoida sosiaali- ja terveydenhuollossa esimerkiksi potilaiden pitkiä odotusaikoja. Henkilökuntapula voi hidastaa potilaiden hoitoon pääsyä ja lisätä sitä kautta sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kustannuksia.

Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset voivat kohdata erilaisia haasteita, mikä hidastaa heidän kotoutumistaan. Tällaisia haasteita ovat kieli- ja kulttuuriesteet sekä työmahdollisuudet. (Al-Btoush & El-Bcheraoui 2024: 7.) Nämä haasteet liittyvät viestintään, työtyytyväisyyteen ja yleiseen kotoutumiseen terveydenhuoltotyöyhteisöihin. Huono kielitaito vaikuttaa vuorovaikutukseen potilaiden, kollegoi-

den ja ohjaajien kanssa, mikä johtaa väärinymmärryksiin ja mahdollisiin riskeihin potilaiden hoidossa (Al-Btoush & El-Bcheraoui 2024: 7). Maahanmuuttajien kotoutumista, aktiivista osallistumista suomalaiseen yhteiskuntaan, sukupuolten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä edistetään Suomessa lainsäädännön avulla (NATIONAL CORE CURRICULUM FOR INTEGRATION TRAINING 2022).

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä kuvaileva kirjallisuuskatsaus maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten haasteista työelämässä ja hakea kotoutumista edistävät tekijöitä tietokannoista, kuten HINARI, PubMed ja Science Direct, sekä ei-tietokantahakukoneista, kuten Google Scholar, ja hakupalveluista, kuten MetCat ja FINNA. Tavoitteena oli tunnistaa maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämässä kohtaamia haasteita.

2 Terveysthuollon ammattilaisten pula ja muuttoliike

Euroopassa on pula sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista. EU-maiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten pulan ymmärtäminen sosiaali- ja terveysalan ammateissa on erittäin tärkeää henkilökunnan ammattilaisten muuttoastetta määritettäessä. WHO:n mukaan Euroopassa oli vajuus noin 1,6 miljoonasta terveydenhuolto- ja sosiaalityöntekijästä vuonna 2024 ja 4 miljoonasta vuoteen 2030 mennessä, jolloin Euroopasta puuttuu 600 000 lääkäriä, 2,3 miljoonaa sairaanhoitajaa ja 1,1 miljoonaa sosiaalityöntekijää, hoitohenkilökuntaa ja avustajia (Euroopan Parlamentti 2024). COVID-19-pandemian aikana EU-maista on investoitu paljon rahaa ja resursseja, mikä on vaikuttanut terveydenhuollon tukemiseen tarvittavaan EU:n terveydenhuoltobudjettiin. Tämän vuoksi EU-maissa on pulaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista. EU:n komission nykyiset ohjelmat ja resurssit sairaanhoitajien ja sosiaalityöntekijöiden tukemiseksi vaikuttavat melko rajallisilta EU:n terveydenhuoltobudjetin mittakaavassa, eivätkä ne ole toistaiseksi edistyneet merkittävästi näiden ammattien ammattitaidon puutteen korjaamisessa. (Euroopan Parlamentti 2024.)

Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten maahanmuutto sekä tilapäisesti että pysyvästi EU:n ulkopuolisista maista on kasvussa huolimatta useista heillä mahdollisesti olevista haasteista. Tätä maahanmuuttoa ohjaavat perustavanlaatuiset työmarkkinavoimat, jotka liittyvät eri tekijöihin, kuten koulutukseen, työoloihin ja palkitsemiseen eri maissa, ja se on kiihtynyt entisestään COVID-19:n aikana. (Health workforce 2024.) On osoitettu, että huonot tulot, epäsuotuisa sosioekonominen tilanne, poliittinen epävakaus, ammatillisten ja koulutusmahdollisuuksien puute sekä perhe- ja henkilökohtaiset huolenaiheet havaittiin vakaviksi yleisiksi syiksi maahanmuuton jatkumiselle (Sara ym. 2020). Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kasvanut lukumäärä johtaa heidän kohtaamiensa haasteiden ymmärtämiseen.

3 Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten roolit

Bioanalyttikot ovat sosiaali- ja terveysalan työntekijöitä, joiden rooli on moninainen. Bioanalyttikon työnkuvaan kuuluu laboratoriotutkimuksiin opastaminen, laboratoriönäytteiden ottaminen, tutkiminen sekä tulosten luotettavuudesta vastaaminen. (Bioanalyttikko terveydenhuollossa 2024.) Laboratorionäytteet analysoidaan kliinisissä laboratorioissa, kuten kliinisen kemian, hematologian, mikrobiologian, genetiikan ja patologian laboratorioissa. Muita sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia ovat muun muassa sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, optikot, röntgenhoitajat ja lääkärit. Sairaanhoitajan työtehtävät sisältävät ohjausta, tukemista, hoitotyötä, neuvontaa ja lääkehoitoa (Sairaanhoitaja 2024). Muut sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset tarjoavat myös keskeisiä terveyspalveluita sairauksien ehkäisyyn, terveyden edistämiseen ja yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen hoitoon perusterveydenhuollon lähestymistapaan perustuen.

4 Opinnäytetyön tavoitteet ja tarkoitus sekä tutkimuskysymykset

Tämän kirjallisuuskatsauksen tavoitteena oli tunnistaa maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämässä kohtaamia haasteita. Tarkoituksena oli tehdä kuvaileva kirjallisuuskatsaus maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten haasteista työelämässä ja hakea tekijöitä, jotka edistävät heidän kotoutumistaan työelämään.

Opinnäytetyö pyrki vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- Minkälaisia haasteita maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kohtaavat työelämässä?
- Minkälaiset tekijät edistävät maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kotoutumista työelämään?

5 Opinnäytetyön toteuttaminen

5.1 Kirjallisuuskatsaus

Kirjallisuuskatsaus tarjoaa tietyn aiheen ymmärtämisen aihetta koskevan kirjallisuuden kontekstissa (A general guide on how to conduct and write a literature review 2024).

Kirjallisuuskatsaus ei vain tiivistä lähteistä, vaan tarjoaa yleiskatsauksen nykytiedosta, mikä mahdollistaa relevanttien teorioiden, menetelmien ja aukkojen tunnistamisen olemassa olevassa tutkimuksessa. Hyvä kirjallisuuskatsaus analysoi, syntetisoi, arvioi kriittisesti ja antaa selkeän kuvan aiheesta tiedon tilasta (How to Write a Literature Review 2024).

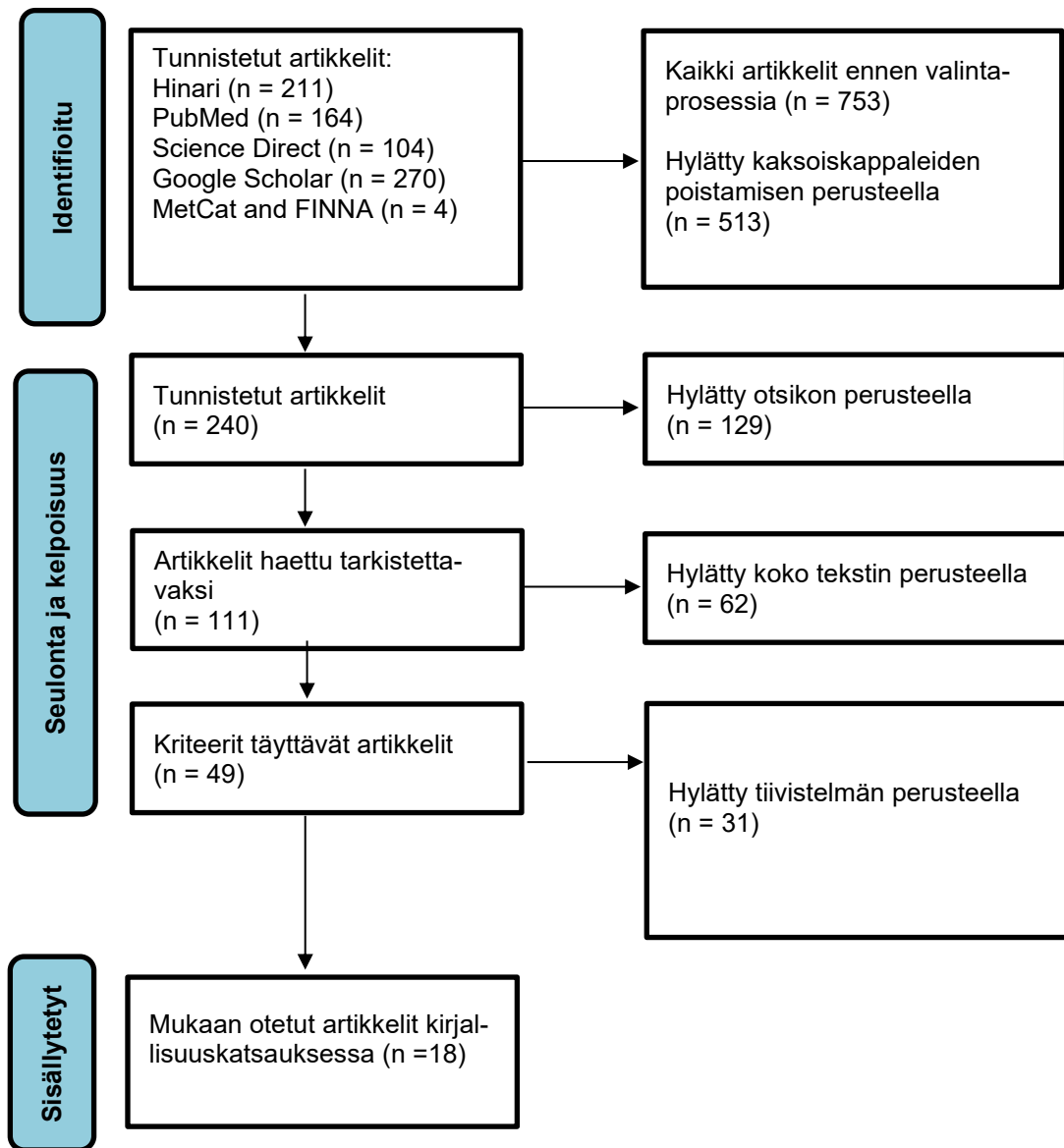
Käytössä on useita kirjallisuuskatsausmenetelmiä, kuten narratiivinen ja systemaattinen. Systemaattinen katsaus on sellainen katsaus, joka on vankka, toistettava ja läpinäkyvä. Se sisältää todisteiden vertaamisen käyttämällä kaikkea kelvollista ja kriittisesti arvioitua kirjallisuutta, joka on saatavilla tietystä aiheesta. (The Difference Between Narrative Review and Systematic Review 2024.) Narratiivikatsaukset pyrkivät tunnistamaan ja tiivistämään aiemmin julkaistua. Niiden yleisiä sovelluksia ovat olemassa olevien keskustelujen tutkiminen, tietystä aiheesta tehtyjen aikaisempien tutkimusten arviointi, tiedon puutteiden tunnistaminen ja uusimpien saatavilla olevien interventioiden spekulointi. (The Difference Between Narrative Review and Systematic Review 2024.) Tässä opinnäytetyössä tutkimuskysymyksiin vastaamisessa käytettiin narratiivista kirjallisuuskatsauksen menetelmää, jonka päätavoitteena on tehdä perusteellinen katsaus ja yhteenveto aiheeseen liittyvästä tutkimuskirjallisuudesta.

5.2 Tiedon hankinta

Tässä kirjallisuuskatsauksessa käytetyt tietokannat olivat HINARI, PubMed ja Science Direct. Tiedonkeruussa käytettiin myös muita ei-tietokantoja. Näitä olivat tieteellisen tiedon hakukoneet, kuten Google Scholar, sekä hakupalvelut, kuten MetCat ja FINNA. Kerätyt tiedot järjestettiin tutkimuskysymysten ympärille ja liittyivät suoraan siihen. Näyttöön perustuvan tiedon kokoaminen sekä tieteellisestä että teoreettisesta tutkimuksesta oli tärkeää tutkimuskysymyksiin vastaamisen kannalta. Tiedonkeruussa käytettiin englannin- ja suomenkielisiä artikkeleita, lehtiä tai aiheeseen liittyviä opinnäytteitä, jotka olivat saatavilla. Kirjallisuuden haussa käytettiin avainsanoja tai lauseita, jotka vastaavat hyvin tämän tutkimuksen otsikkoa.

Yleisimmät käytetty avainsanamerkinnot olivat haasteet, joita maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kohtaavat. Muita avainsanoja ja lauseita olivat rasismi, maahanmuuttajien terveydenhuollon ammattilaisten kohtaamat haasteet, kulttuuriset haasteet, kieli- ja koulutusesteet sekä maahanmuuttajien terveysalan ammattilaisten kotoutuminen. Perusteellisen seulontaprosessin jälkeen suljin pois 735 artikkelia, jotka eivät täyttäneet kelpoisuusvaatimuksia: 513 hylättiin kaksoiskappaleiden pois-

tamisen perusteella, 129 hylättiin otsikon perusteella, jotka eivät edustaneet opinnäyte-työtä, 62 hylättiin koko tekstin perusteella ja 31 hylättiin tiivistelmän perusteella. Haun tuloksena lopulliseen työhön valikoitui 18 artikkelia (kuvio 1). Liitteessä 1 ovat kirjalli-suuskatsaukseen sisältyvät artikkelit.

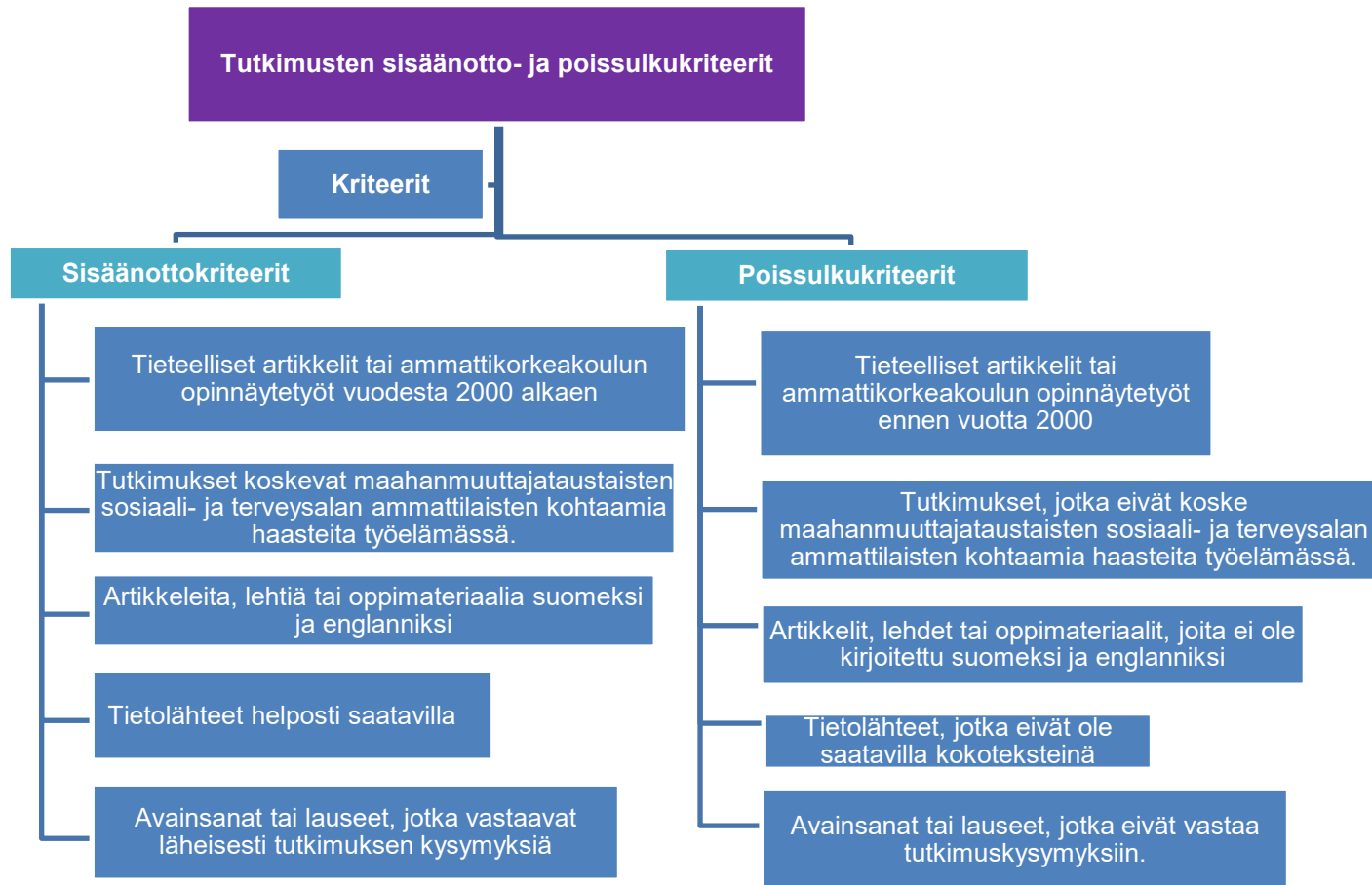

KUVIO 1. PRISMA-kaavio PRISMA-mallin mukaan (Eriksson ym. 2022).

5.3 Tutkimusten valintaprosessi ja -kriteerit

Aineiston valintakriteerit perustuivat aineiston luotettavuuteen ja laatuun suhteessa tutkimuskysymyksiin. Keskityin tutkimustavoitteeseen ja analysoin kirjoituksia tätä tarkoitusta varten. Tiedonhaku oli vaikeaa, sillä hakutuloksia tuli erittäin paljon. Käytin tutkimuksen pääluokkaan liittyviä hakusanoja hakeakseni tietoja sisäänotto- ja poissulkukriteereillä.

Sisäänottokriteereinä oli laadulliset artikkelit, jotka koskevat maahanmuuttajataustaisia sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia työpaikalla vuodesta 2000 vuoteen 2025. Sisäänottokriteereihin kuului, että artikkelin tuli olla saatavilla englannin tai suomen kielellä, ja aiheena tuli olla maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamat haasteet. Myös kaikki tutkimukset, jotka eivät olleet suomen tai englannin kielellä tai jotka eivät käsitelleet maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamia haasteita, jätettiin pois. Kuviossa 2 kuvataan kirjallisuuskatsauksen valintakriteereitä.

Kuvio 2. Tutkimusten sisäänto- ja poissulkukriteerit

5.4 Aineiston analyysimenetelmä

Aineisto analysoitiin sisältöanalyysillä, jonka tarkoituksena oli tiivistää tiedot luokkiin pätevien johtopäätösten ja tulkintojen perusteella (Shava ym. 2021: 554). Tavoitteena oli käsitellä tutkittavaa sisältöä tutkittavan aiheen syvempää ymmärtämistä varten ja antaa vastauksia tutkimuskysymyksiin. Tietojen toisto on tarpeen sisällön ymmärtämiseksi syvällisesti (Hellzén ym. 2022: 947–948). Liitteessä 2 esitetään tärkeimmät havainnot analysoitaviksi valituista tutkimuksista.

Tietojen analysointimenetelmä läpäisi useita prosesseja. Nämä artikkelit luettiin vähintään kahdesti ymmärtämisen varmistamiseksi. Tutkimuskysymysten tunnistamisen jälkeen kerättiin tietoa vastausten saamiseksi tutkimuskysymyksiin. Tiedot järjestettiin ja pelkistettiin hallittaviksi yksiköiksi ja luokiteltiin mielekästä käyttöä varten (Lekan ym. 2021: 4). Tietojen pelkistämällä tässä opinnäytetyössä tarkoitettiin prosessia, jossa tietoa muokataan ja tehdään yhteenveto. Tässä opinnäytetyössä aineistosta poimitut pelkistetyt ilmaukset alleviivattiin sekä etsittiin yhtäläisyyksiä ja eroja, jotta ne voitaisiin tehdä ymmärrettäviksi käsiteltävien asioiden kannalta. Aineistonkeruun ja opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin liittyvät artikkelit valittiin ja tärkeimmät havainnot valituista artikkeleista taulukoitiin liitteen 2 mukaisesti.

5.5 Opinnäytetyön luotettavuus

Tämän opinnäytetyön arviointiprosessi sisältää haun useista tietokannoista, artikkeleiden kelpoisuuden tarkistamisen, mukana olevien tutkimusten laadun arvioinnin ja tulosten syntetisoinnin. Opinnäytetyön tiedot saatiin tutkimusartikkeleista, joiden tutkimustavoitteet olivat selkeät ja tarkoituksenmukaiset. Eettisiä kysymyksiä pohdittiin, kun etsittiin tietoa opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin vastaamiseksi. Kaikki opinnäytetyöhön valitut artikkelit luettiin huolellisesti ja artikkeleista saadut tulokset olivat selkeät. Tämä lähestymistapa lisäsi tarkistustulosten validiteettia ja luotettavuutta ja minimoi harharisikin. Luotettava lähde tarjoaa perusteellisen, hyvin perustellun teorian ja argumentin, joka perustuu vahvaan näyttöön (How to Identify Reliable Information 2024). Hakukriteerit ja valinnat perusteltiin kriittisesti ja johdonmukaisesti arvioituna. Alla olevassa taulukossa 1, jonka idea on peräisin Rajpootin ja hänen tutkimusryhmänsä kirjoittamasta artikkelista (Rajpoot ym. 2024: 5), on esitetty luotettavuuskriteerit, joilla on valittu tutkimusartikkeleita tähän kirjallisuuskatsaukseen.

Taulukko 1.

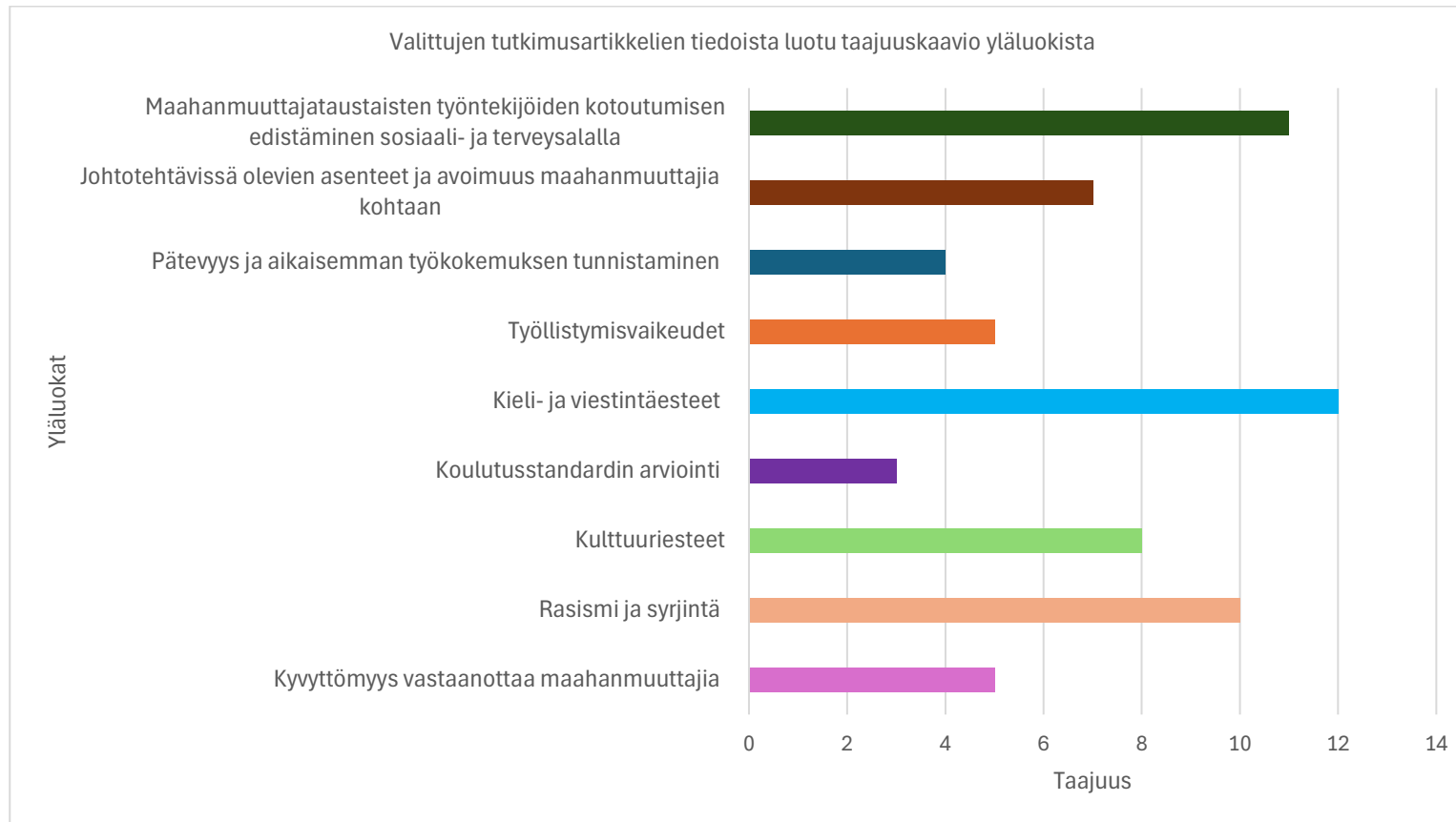
Kirjallisuuskatsauksen tutkimusartikkelien valinnassa käytetyt luotettavuuskriteerit Rajpootin mallin mukaisesti (Rajpoot ym. 2024 mukaillen)

Tekijät	Oliko tutkimuksen tavoite selkeä ja asianmukaisesti osoitettu?	Vastasiko oikea tiedonkeruu tutkimuskysymykseen?	Onko eettisiä kysymyksiä pohdittu?	Oliko tietojen analysointi riittävä?	Olivatko havainnot selvät?
Lu & Härkälä, 2024	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Al Btoush & El Bcheraoui, 2024	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Guragai-Dhakai ym. 2022	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Al Achkar ym. 2023	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Eriksson ym. 2022	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Pung & Goh gym. 2017	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Pitkänen ja Vaatto-vaara 2024	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Lin ym. 2018	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Chok ym. 2018	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Skjeggstad ym. 2017	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Martikainen ym. 2024	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Isakov ym. 2023	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Kamau ym. 2022	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Pressley ym. 2022	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
P. Ropponen ym. 2023	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Rajpoot ym. 2024	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Zajdel ym. 2025	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Munkejorda & Tingvold 2019	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

6 Tulokset

Maahanmuuttajataustaiset terveysalan ammattilaiset kohtaavat erilaisia haasteita. Erot kulttuurissa, kielessä, arvoissa ja normeissa vähensivät sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten maahanmuuttoa. Saman kulttuurin, arvojen ja normien jakaminen ja saman kielen puhuminen lisäsi sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten maahanmuuttoa. (OECD-maiden välisen muuttoliikkeen kulttuuriset ja institutionaaliset esteet 2024: 19–25). Pyrkimys korkeampaan elintasoon, mukaan lukien aineelliset hyödykkeet, ja maahanmuuttoon tuottaman hyödyn odotukset olivat tärkeitä maahanmuuttomotivaation tai -valmiuden tekijöitä (Thornton et al. 2019: 16–17). Mikäli he asettuvat laillisesti uuteen yhteisöönsä, monien maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten havaittiin kohtaavan haasteita tulla hyväksytyksi uusiin isäntäyhteisöihin (Alarcon 2022: 20). Isäntämaan historiallisen heterogeenisyyden korkeampi taso ennustaa korkeampaa kulttuurista kotoutumista uusien maahanmuuttajien keskuudessa (Huff ym. 2021: 141–142), ja kielimuurit estivät kykyä löytää tietoa terveydenhuoltopalveluista ja kelpoisuudesta (Pandey et al. 2021: 9).

Liite 3 esittää pelkistetystä aineistosta luodut ala- ja yläluokat. Liitteessä 4 kuvataan valittujen tutkimusartikkelien tiedoista luodut yläluokat ja alla oleva kuvio 3 esittää opinnäytetyön tulokset, jotka jakautuvat yhdeksään yläluokkaan.

Kuvio 3: Valittujen tutkimusartikkelien tiedoista luodut yläluokat, jotka osoittavat, kuinka monta kertaa asiat on mainittu

6.1 Kyvyttömyys vastaanottaa maahanmuuttajia

Yhteiskunnan kyvyttömyys vastaanottaa maahanmuuttajia estää maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten sopeutumista yhteiskuntaan ja vaikeuttaa heidän kotoutumistaan työelämään (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 6–9; PUNG & GOH 2017: 161–162; Chok ym. 2018: 251–252; Martikainen ym. 2024:8; Isakov ym. 2023: 7–8). On osoitettu, että englannin kielen ymmärtämisen vaikeudet estivät kansainvälisesti koulutettujen sairaanhoitajien sosiaalista hyväksyntää (Chok ym. 2018: 252). Vaikeudet orientoitumiseen ja päivittäisten toimintojen suorittamiseen vastaanottajamaissa raportoitiin tärkeäksi ongelmaksi, jonka maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan sairaanhoitaja-ammattilaiset kohtaavat (PUNG & GOH 2017: 161). Nämä vastaanottoon vaikuttaneet sosiaaliset tekijät kuten sosiaalisten ja kulttuuristen siteiden erot, vaikuttivat myös mahdolliseen kotoutumiseen työelämään. Näillä oli käytännön vaikutuksia uusien maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten onnistuneen kulttuurisen sopeutumisen helpottamiseen. Sairaanhoitajien tai hoitotyön opiskelijoiden kotoutumiseen todettiin vaikuttavan organisaation ja sen henkilöstön asenteet kulttuurista monimuotoisuutta kohtaan (Martikainen ym. 2024:8–9).

6.2 Rasismi ja syrjintä

Rasismi sisältää esimerkiksi ihonväriin tai uskontoon perustuvia esteitä, jotka estävät ihmisiä kokemasta tasa-arvoa esimerkiksi etnisen alkuperän perusteella. On raportoitu, että työmarkkinoilla tapahtuvasta syrjinnästä johtuva korkea stressi aiheutti pelkoa (Eriksson ym. 2022: 3489; Zajdel ym. 2025: 5–6), syrjäytymisen tunnetta, väsymystä ja uupumusta, ärtyneisyyttä ja unihäiriöitä (Zajdel ym. 2025: 6). Rasismi aiheutti työpäikällä syrjintää ja vaikutti työelämän kokemuksiin. Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten identiteetistä johtuva syrjintä todettiin merkittävimmäksi esteeksi työskenneltäessä muiden yhteisön ammattilaisten kanssa (Lin ym. 2018: 108–110; Munkejorda & Tingvold 2019: 233–234). Muita esteitä ovat institutionaalinen syrjintä ja kiusaaminen (Guragai-Dhakal ym. 2022: 15 & 18), sekä rakenteellinen ja eksplisiittinen rasismi ja syrjintä (Isakov ym. 2023: 7–8).

6.3 Kulttuuriesteet

Sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten maahanmuuttopäätöksen todettiin tuovan mukanaan kulttuurienvälisiä esteitä (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 6). Suurin haaste maahanmuuttajataustaisille terveysalan ammattilaisille oli kulttuurishokki. Kulttuurishokki johtuu ensimmäisistä kokemuksista, kun he saapuvat maahan. Tutkimuksen mukaan se perustuu eroihin odotuksissa, yhteiskunnassa ja kulttuurissa (Chok ym. 2018: 252). Kulttuuriesteiden havaittiin vaikuttavan myös maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kykyyn sopeutua uuteen terveydenhuoltoympäristöön (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 6; PUNG & GOH 2017: 160–161; Lin ym. 2018: 107–108; Chok ym. 2018: 250–251; Martikainen ym. 2024: 5; Isakov ym. 2023: 7; Rajpoot ym. 2024: 10–11). Vastaanottavien yhteisöjen kulttuuri voi erota maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kulttuurista, mikä loi haasteita sopeutumiseen vastaanottavan yhteisön kieleen, arvoihin ja elämäntapavalintoihin. Kulttuurisen ymmärryksen ja emotionaalisten yhteyksien puute oli merkittävä este maahanmuuttajataustaisille sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille (Lin ym. 2018: 107–110). On osoitettu, että kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisilla ja Suomessa korkeimman tutkinnon suorittaneilla sairaanhoitajilla oli parempi kielitaito ja parempi käsitys kotoutumisesta (Martikainen ym. 2024: 8).

6.4 Koulutusstandardin arviointi

Euroopan maissa vain henkilöt, joilla on maan valvontaelimen asianmukaisesti laillistamat koulu- tai työtodistukset, saivat hoitaa laillistettujen sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten tehtäviä. Maahanmuuttajataustaisilla sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla oli vaikeuksia saada tarkistetuksi asiakirjojaan valtakirjaviranomaisilta (Al Achkar ym. 2023: 1272). Huolimatta siitä, millainen pätevyys tai työkokemus maahanmuuttajataustaisella sosiaali- ja terveysalan ammattilaisella on, hänen on läpäistävä ammattipätevyyden laillistamisprosessi. On osoitettu, että maiden väliset erot terveydenhuoltokäytännöissä estivät kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisten maahanmuuttajataustaisten sairaanhoitajien ja sairaanhoitajaopiskelijoiden kotoutumista terveydenhuoltojärjestelmään (Martikainen ym. 2024: 8–9). Koulutusstandardien erot aiheuttivat eroja työpaikkojen käytännöissä ja oli osoitettu, että erot kliinisissä käytännöissä ja ammatillisessa kehityksessä olivat haaste maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille (Rajpoot ym. 2024: 7–8).

6.5 Kieli- ja viestintäesteet

Maahanmuutto uuteen maahan oli valtava siirtymä maahanmuuttajataustaisille sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille. Maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset pelkäsivät tulevansa väärinymmärretyiksi (Eriksson ym. 2022: 3494; PUNG & GOH 2017: 160), mikä vaikeutti heidän kielitaitonsa kehittämistä. Yksi merkittävimmistä haasteista oli sopeutuminen ja uuden hallitsevan kielen oppiminen (Lu & Häkälä 2024: 142–143; Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 4; Guragai-Dhokal ym. 2022: 14; Al Achkar ym. 2023: 1275–1276), mikä vaikeutti kommunikaatiota opiskelijoiden ja kollegoiden kesken (Martikainen ym. 2024:8). Toiset kokivat riittämättömän kielitaidon suurena esteenä (Isakov ym. 2023: 6; Pressley ym. 2022: 10; Ropponen ym. 2023: 4–5; Rajpoot ym. 2024: 9–10), ja toiset pitivät maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kykyä rajallisina oppia vierasta kieltä (Pitkänen & Vaattovaara 2024: 10). Kielitaidon puutteella isäntämaassa havaittiin olevan erilaisia kielteisiä seurauksia sosiaalisesti, akateemisesti ja terveydenhuoltoon pääsyn kannalta. Tämä heikko ja riittämätön kielitaito vaikeutti tarvetta oppia uudelleen ja mukauttaa uusia taitoja asumiseen ja työskentelyyn (Chok ym. 2018: 251–252). On osoitettu, että heikko tieto rekrytointikäytänteistä ja toimialayhteyksistä johtui kieli- ja viestintäesteistä (Lu & Häkälä 2024: 141–142).

6.6 Työllistymisvaikeuksia

Yksi maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten tärkeimmistä odotuksista oli välitön työllistyminen, jotta he voisivat elättää itsensä samalla, kun he etsivät kestäviä mahdollisuuksia. He kohtasivat kuitenkin haasteita, kuten vähemmän työmahdollisuuksia rekrytointiyrityksiltä. (Lu & Häkälä 2024: 146; Eriksson ym.2022: 3489–3494.) Useimmat maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset jättävät usein huomiotta mahdolliset kulttuuriset ja kommunikaatioesteet, jotka voisivat estää työnhakuja. Työllistymisen esteitä olivat kulttuuriosaamisen aliarvostus ja riittämätön kielitaito (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 6). Maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset eivät olleet arvioineet työmarkkinoita ennen maahanmuuttoa. On osoitettu, että kielitaito vaikuttaa luottamukseen, työtyytyväisyyteen ja yleiseen integroitumiseen terveydenhuoltojärjestelmään (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 7).

6.7 Pätevyys ja aikaisemman työkokemuksen tunnustaminen

Kokemukset sellaisista maista kuin Suomesta, Alankomaista ja Yhdistyneestä kuningaskunnasta osoittivat, että kun maahanmuuttajien pätevyys tunnustetaan ja/tai jos heillä on mahdollisuus päivittää taitojaan ja tietojaan osallistumalla jatkokoulutukseen, he todennäköisemmin löytävät taitojaan ja pätevyyttään vastaavan sopivan ja pitkäaikaisen työpaikan (NGO Network of Integration Focal Points 2006: 5).

Maahanmuuttajataustaiset terveysalan ammattilaiset, erityisesti kolmansista maista tulevat terveysalan ammattilaiset, olivat työttöminä tai alityöllistyneinä pätevyyden tunnustamiseen liittyvien ongelmien vuoksi (Isakov ym. 2023: 6–7; Munkejorda & Tingvold 2019: 233–234). Eri maissa oli erilaiset pätevyyden tunnustamisjärjestelmät, jotka olivat vaikuttaneet maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten pätevyyden tunnustamisesta. Vaikka oli osoitettu, että muodollinen pätevyys ja koulutus eivät välttämättä olleet työnantajien tärkeimmät kriteerit työntekijöitä valittaessa (Ho - Alcorso 2004: 253–254), on todettu, että maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ammattipätevyyden tunnustamisen puute oli yksi syistä, jotka vaikeuttivat kotoutumista työelämään (PUNG & GOH 2017: 162–163; Chok ym. 2018: 251). Kriteerit vaihtelivat työmarkkinoilla ja muita kriteereitä olivat työkokemus ja koettu kyky sopeutua työryhmiin. Etnisyyden todettiin luovan systeemisen esteen ja vaikuttaneen koulutustason arviointiin, mikä rajoitti maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten todennäköisyyttä yletä johtotehtäviin. Maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, joilla on taustallaan paljon vähäpätöisiä työtehtäviä, kohtaavat haasteita, jotka liittyvät resurssien saatavuuteen, jotka parantavat urakehitystä sekä tunnustamista ja kunnioitusta työpaikalla. Myöhemmin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, joilla on useita marginaalisia työtehtäviä, ylenevät harvemmin johtotehtäviin (Zajdel ym. 2025: 6).

6.8 Johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajia kohtaan

Johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia kohtaan olivat tämän kirjallisuuskatsauksen mukaan haasteita. Perehdytyksen tuen puute vaikutti kotoutumiseen ja aiheuttivat mielenterveyteen, työ- ja perhe-elämän tasapainoon, työpaikalla tapahtuvaan syrjintään ja tukeen liittyviä huolenaiheita (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 4–6). Suurin osa heistä kohtasi haasteita, kuten palautteen puute työhakemuksista (Lu & Häkälä 2024: 142) ja haasteita,

kuten klinisen koulutuspaikan hakeminen (Guragai-Dhakai ym. 2022: 17–18). Suhteen altistuminen sosioekonomisille haitoille, syrjinnälle, työuupumukselle ja tuen puutteelle estävät useimpia rotuun ja etnisiin vähemmistöihin kuuluvia maahanmuuttajia pääsemästä kliniseen ja tieteelliseen työhön ja/tai etenemään siellä (Zajdel ym. 2025: 3–4). Muita raportoituja haasteita olivat maahanmuuttajien syrjäytyneisyys työssä (PUNG & GOH 2017: 161–162), syrjintä, hyväksikäyttö ja epävarmuus työskennellessään lastensuojelualalla maahanmuuttajastatuksen vuoksi (Lin ym. 2018: 108–109), sekä johtajien epäoikeudenmukainen työkuorman jakaminen maahanmuuttajille.

6.9 Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden kotoutumisen edistäminen sosiaali- ja terveysalalla

Maahanmuuttajien terveysalan ja sosiaalialan ammattilaisilla on keskeinen rooli terveysalan työvoimapulan lievittämisessä. Haasteet olivat kuitenkin monitahoisia, ja näihin haasteisiin vastaamiseksi tarvittiin aloitteita sujuvan kotoutumisen varmistamiseksi terveydenhuollossa. Julkaistujen suositusten mukaan kulttuurisen monimuotoisuuden huomioon ottaminen rekrytoinnissa on tärkeää. Lisäksi tarvitaan valmistavia kursseja ja ammatillista kielikoulutusta. (Lu & Häkälä 2024: 147–148; Lin ym. 2018: 111.) Toiset ehdottavat suosituksia, kuten valmistavia kursseja ja ammatillista kielikoulutusta EU:n ulkopuolisille lääkäreille helpottamaan kotoutumista ja sopeutumista työelämään (Pitkänen & Vaattovaara 2024: 10; Isakov ym. 2023: 7–8). Yhteistyö maahanmuuttajataustaisia terveysalan ammattilaisia ja terveysalan ammattilaisia tukevien organisaatioiden välillä varmisti, että nämä ammattilaiset pystyivät toteuttamaan työuraansa. On osoitettu, että muita suosituksia työelämään kotoutumisen edistämiseksi terveys- ja sosiaalialalla olivat organisaation sisäiset ja sosiokulttuuriset strategiat työntekijöiden kohtelun, työympäristön, kulttuuridynamiikan kielen ja viestinnän kehittämisen tukemiseksi (Kamau ym. 2022:10–11). Tämä varmistaa yhteistyön ammatillisten elinten välillä sekä EU-maissa että EU:n ulkopuolisissa maissa ja auttaa myös EU:n ulkopuolisten maiden, erityisesti kolmansien maiden, tutkintojen tunnustamisessa. Koulutusohjelmat, kuten kielitaidon ja tietoisuuden lisääminen koulutuksessa ja työpaikoilla olivat suositeltuja strategioita maahanmuuttajataustaisten terveysalan ammattilaisten pätevyyden parantamiseksi ja niihin liittyvät koulutuskurssit (Pitkänen & Vaattovaara 2024: 10; Martikainen ym. 2024: 8–9; Isakov ym. 2023: 7–8; Rajpoot ym. 2024: 10–11).

7 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tunnistaa maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämässä kohtamia haasteita ja tarkoituksena oli tehdä kuvaileva kirjallisuuskatsaus maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten haasteista työelämässä ja hakea tekijöitä, jotka edistävät heidän kotoutumistaan työelämään. Opinnäytetyössä käsiteltiin ensisijaisesti erilaisia haasteita, joita maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kohtasivat käyttäessään sosiaali- ja terveysalan kokemustaan taitojensa ja asiantuntemuksensa hyödyntämiseen erilaisten uramotivaatioiden aikaansaamiseksi. Opinnäytetyössä käsiteltiin vieraan kielen taidon puutetta suurena haasteena maahanmuuttajien terveydenhuoltoalan ammattilaisten työllistymiselle tai epäpätevään rooliin jäämiselle. Myös johtotehtävissä olevien asenteita ja avoimuutta maahanmuuttajia kohtaan, mikä tekee ympäristöstä vastaanottavaisen tai vihamielisen maahanmuuttajien työllistämistä kohtaan, käsiteltiin yhdessä muiden maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämään kotoutumiseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Parempien mahdollisuuksien edessä muualla, jotkut maahanmuuttajat terveysalan ammattilaiset valitsevat työpaikkoja muilta aloilta, mikä aiheuttaa terveysalan inhimillisen pääoman menetystä sekä yhteiskunnille, joihin he muuttivat, että kotimaille, jotka ovat kouluttaneet heitä. Näihin haasteisiin vastaamiseen käytetyistä strategioista keskustellaan.

Kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan useissa artikkeleissa on tutkittu maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten työelämään siirtymisen haasteita. Viisi artikkelia käsitteli kyvyttömyyttä vastaanottaa maahanmuuttajia, kymmenen artikkelia käsitteli rasismia ja syrjintää, kahdeksan artikkelia käsitteli kulttuuriesteitä, kolme artikkelia käsitteli koulutusstandardin arviointia ja kaksitoista artikkelia käsitteli kieli- ja viestintäesteitä. Työllistymisvaikeuksia käsiteltiin viidessä artikkelissa. Neljässä artikkelissa käsiteltiin ammatillista pätevyyttä ja aikaisemman työkokemuksen tunnistamista. Seitsemässä artikkelissa käsiteltiin johtotehtävissä olevien asenteita ja avoimuutta maahanmuuttajia kohtaan. Tuloksista selvisi, että kieli- ja viestintäesteet olivat yleisin kaikista maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista. Kieli- ja viestintäesteet johtuivat vieraan kielen oppimisen vaikeudesta (Lu & Häkälä 2024: 142; Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 4; Guragai-Dhakar ym. 2022: 14–16; Al Achkar ym. 2023: 1272), ja rajallisista mahdollisuuksista (Pitkänen & Vaattovaara 2024: 8–9). Viestintäesteet ja eristäytyminen kantaväestöstä (PUNG & GOH 2017: 148–160), ja pelko tulla ymmärretyksi väärin puhuttaessa (Eriksson ym. 2022:

3495), olivat muita syitä maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten riittämättömään kielitaitoon. Koulutusstandardien arvioinnista ei löytynyt riittävästi tutkimustietoa, mutta tutkintojen arviointijärjestelmä vaihteli maittain ja Euroopassa käytetään erilaisia luokitusjärjestelmiä. Nämä tekevät laillistamisprosesseista haastavan maahanmuuttajataustaisille sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille.

Suurin osa maahanmuuttajataustaisista sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista on tullut erilaisista kulttuuri- ja kielitaustoista, ja he eivät olleet toivottuja vastaanottajamaissa (PUNG & GOH 2017: 161–162). Toinen näiden maahanmuuttajaryhmien ja useimpien maahanmuuttajien kohtaama haaste oli yhteiskunnan kyky vastaanottaa maahanmuuttajia (Al Btoush & El Bcheraoui 2024: 6; Chok ym. 2018: 250–251). Tämän havaittiin johtavan kiusaamiseen (Eriksson ym. 2022: 3489), tai riittämättömään tukeen johdolta tai jopa syrjintään kulttuuri- ja kielitaustansa vuoksi (Lin ym. 2018: 108; Isakov ym. 2023: 7; Rajpoot ym. 2024: 9–10).

Tutkintojen arviointijärjestelmä vaihteli maittain. Tämän oppinäytetyön tulokset osoittivat, että maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kohtasivat vaikeuksia ammattipätevyyden tunnustamisen puutteen vuoksi (Chok ym. 2018: 251; Isakov ym. 2023: 6–7; Munkejorda & Tingvold 2019: 233). Riippumatta siitä, kuinka pätevä ja kokenut maahanmuuttaja oli, hänen täytyi silti käydä läpi tiukka laillistamisprosessi. Joillakin korkeasti koulutetuilla maahanmuuttajilla ei useimmissa tapauksissa ollut muuta vaihtoehtoa kuin etsiä matalapalkkaisia töitä saadakseen elantonsa (Eriksson ym. 2022: 3489–3494). Toisten oli palattava sinne, mistä he tulivat.

Jotkut maahanmuuttajataustaiset sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset ajattelivat, että heillä on välitön työpaikka työvoimapulan vuoksi. Tästä huolimatta he joutuivat usein työttömiksi. (Lu & Häkälä 2024: 145–147; Eriksson ym. 2022: 3495; PUNG & GOH 2017: 160.) He jättivät usein huomiotta mahdolliset haasteet, jotka saattavat estää heitä saamasta haluamaansa työtä, sillä vastaanottavan maan työmarkkinoita ei ollut arvioitu ennen muuttoa. Tulosten mukaan maahanmuuttajia motivoivat korkeapalkkaiset työt (Lu & Häkälä 2024: 145–146; Chok ym. 2018: 251–252).

Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten alityöllisyys tai työttömyys ei johtunut pelkästään heidän alhaisesta koulutustasostansa, vaan myös pätevyyden ja aikaisemman työkokemuksen tunnustamisen puutteesta (Chok ym. 2018: 251). Joillakin maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla oli sama koulutustaso kuin vastaanottavan maan työntekijöillä, mutta he eivät silti sopeutuneet työelämään, koska heidän pätevyytensä ja aikaisempaa työkokemustaan ei

tunnistettu. Tämän kirjallisuuskatsauksen tulos osoitti, että pätevyiden ja aikaisemman työkokemuksen arviointikriteerit vaihtelivat työmarkkinoilla (PUNG & GOH 2017: 161–162), ja muita kriteereitä olivat työkokemus ja koettu kyky sopeutua työryhmiin.

Tässä kirjallisuuskatsauksessa osoitettiin joitakin tekijöitä, jotka auttavat vähentämään maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamia haasteita. Hyvä ilmapiiri ja positiivinen asenne voivat auttaa lieventämään kieli- ja kulttuurimuurien aiheuttamia haasteita. On osoitettu, että tasa-arvo, vertaistuki ja uramahdollisuudet olivat olennaisia suosituksia kotoutumisprosessissa, jotka voivat vaikuttaa haluun jäädä sairaanhoitajan ammattiin (Martikainen ym. 2024:8–9). Toinen suositeltava tekijä, jonka havaittiin lieventävän näitä haasteita, oli sopeutumiskoulutusohjelmien tarjoaminen maahanmuuttajataustaisille opiskelijoille (Isakov ym. 2023: 7–8; Kamau ym. 2022:10–11; Rajpoot ym. 2024: 10–11). Nämä koulutusohjelmat suunniteltiin auttamaan lieventävien tekijöiden tunnistamisessa ja edistämään maahanmuuttajien terveysalan ammattilaisten sujuvaa kotoutumista terveydenhuoltoalalle.

8 Eettisyys

Tämä opinnäytetyö oli kirjallisuuskatsaus, eikä siinä ole käsitelty ihmisten tietoja. Tämän opinnäytetyön luonteen takia eettinen hyväksyntä ei ollut välttämätön, mutta eettiset näkökohdat oli otettu huomioon. Tämän opinnäytetyön tekemiseen ei myöskään vaadittu tutkimuslupaa. Tämä opinnäytetyö on kuitenkin tehty hyvän tieteellisen käytännön ohjeiden ja menettelytapojen mukaisesti. Siinä ei ollut tutkimustulosten väärentämistä tai hyvän tieteellisen käytännön rikkomista. Opinnäytetyö on kirjoitettu tekijän omin sanoin ja kaikki lainaukset viitattiin kokonaisuudessaan ja kirjattiin lähdeluetteloon. Opinnäytetyö ajettiin plagioinnin havaitsemisohjelman läpi tekstin aitouden varmistamiseksi.

Tässä opinnäytetyössä käytettiin Turnitin-nimistä plagioinnin havaitsemiskonetta vertaamaan tuotettua tekstiä olemassa oleviin kirjoituksiin. Tämä plagioinnin havaitsemisohjelma esti myös aineistoa tutkineen tutkimusaineiston valmistamisen. Se esti vääristymisen, joka on tutkimustiedon tai -tulosten perusteetonta muokkaamista.

9 Kirjallisuuskatsauksen rajoitukset ja jatkotutkimusehdotukset

Tämän kirjallisuuskatsauksen rajoituksena oli se, että suurin osa aiemmista tutkimuksista keskittyi kansainvälisten opiskelijoiden ja sairaanhoitajataustaisten maahanmuuttajien kohtaamiin haasteisiin kotoutuessaan isäntämaan työmarkkinoille, ja muista maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista oli vähän tietoa. Tutkimustietoa ei löytynyt bioanalytikkotaustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista. Oli paljon suosituksia ja tietoa siitä, kuinka terveysalan ammattilaisten kotoutumista työelämään voidaan edistää, mutta tapoja voittaa nämä haasteet tutkittiin vain vähän.

10 Johtopäätökset ja kehittämissuhteet

Tämän opinnäytetyön kirjallisuuden perusteella tärkeimpänä johtopäätöksenä oli se, että kieli- ja viestintäesteet olivat maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten suurimmat haasteet. Tämä tarkoittaa, että maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten on työskenneltävä kovemmin kieli- ja viestintäesteiden voittamiseksi, jotta he voivat helposti kotoutua työelämään. Tämä opinnäytetyö auttoi ymmärtämään kielimuurien monimutkaisia vaikutuksia, jotta maahanmuuttajataustaisille terveysalan ammattilaisille luodaan parempi tukijärjestelmä. Järkevillä toimenpiteillä kielellinen monimuotoisuus voitaisiin muuttaa pikemminkin sillaksi kuin haasteeksi. Tämän opinnäytetyön näkökulmasta maahanmuuttajataustaisilla sosiaali- ja terveysalan ammattilaisilla on tärkeä rooli sosiaali- ja terveydenhuollossa. Maahanmuuttajataustaisten ammattilaisten määrä kasvaa vain, jos on olemassa lainsäädäntöä pätevyyden ja työkokemuksen tunnustamisesta sekä tekijöitä, jotka edistävät näiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kotouttamista työelämään.

Tämän kirjallisuuden tulosten perusteella kehittämissuhteet ovat monitahoisia. Saatujen tulosten perusteella tutkimusta tarvitaan haastattelujen tai kyselyiden muodossa muiden terveysalan ammattilaisten, kuten maahanmuuttajataustaisten bioanalytikkojen ja lääkäreiden kohtaamien haasteiden selvittämiseksi. Lisätutkimusta tarvitaan myös sosiaali- ja terveysalan työelämään kotouttamista edistävien tekijöiden selvittämiseksi. Tämä tarjoaa hyödyllistä tietoa maahanmuuttajataustaisten bioanalytikkojen sekä lääkäreiden kohtaamista haasteista ja ehdotuksia, joita voidaan hyödyntää kohtaamiensa haasteiden lieventämisessä. Maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten helppoa kotoutumista työelämään edistäviin tekijöihin tulisi

kuulua heidän eri ammatteihinsa liittyvien ammatillisten kielten koulutusohjelmien edistäminen, jotta he ymmärtäisivät työelämässä käytettävää ammattikieltä. Olisi myös harjittava sellaisten strategioiden täytäntöönpanoa, jotka sisältävät täydentäviä kursseja heidän pätevyytensä ja työkokemusten tunnustamisen helpottamiseksi.

Tämä opinnäytetyö luo pohjan jatkotutkimukselle maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kohtaamista haasteista. Metropolia Ammattikorkeakoulu voi julkaista sen muiden opiskelijoiden hyödyksi sekä käyttää opinnäytetyön tietoja opiskelijoiden koulutusmateriaalina. Opinnäytetyö tarjoaa myös monipuolista tietoa sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kohtaamista haasteista ja kotoutumista edistävät tekijät kaikille muille maahanmuuttajataustaisille ammattilaisille. Tämä opinnäytetyö on auttanut syventämään ymmärrystäni maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten kohtaamista haasteista ja hyödyttää minua bioanalytiko-työssäni saadun tiedon avulla.

Lähteet

A general guide on how to conduct and write a literature review. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa. <<https://institute-academic-development.ed.ac.uk/study-hub/learning-resources/literature-review>>. Viitattu 27.9.2024

Alarcon, FJ. 2022. The Migrant Crisis and Access to Health Care. Delaware Journal of Public Health 8(4). 20 – 25.

Al Achkar, Morhaf & Dahal, Arati & Frogner, Bianca K & Skillman, Susan M. & Patterson, Davis G. 2023. Integrating Immigrant Health Professionals into the U.S. Healthcare Workforce: Barriers and Solutions. Journal of Immigrant and Minority Health 25, 1270–1278.

Al-Btoush, Asem & El-Bcheraoui, Charbel 2024. Challenges affecting migrant healthcare workers while adjusting to new healthcare environments: a scoping review. Human Resources for Health 22(56). 1–11.

Analytics8. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://www.analytics8.com/blog/what-are-the-four-types-of-analytics-and-how-do-you-use-them/>>. Viitattu 19.9.2024

Bioanalyttikko (AMK). Opintopolku. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.000000000000000000230>>. Viitattu 20.9.2024.

Bioanalyttikko terveydenhuollossa. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://www.bioanalyttikkoliitto.fi/mika-ihmeen-bioanalyttikko/>>. Viitattu 02.09.2024

Chok, Harrison Ng & Mannix, Judy & Dickson, Cathy & Wilkes, Lesley 2018. The factors impacting personal and professional experiences of migrant nurses in Australia: An integrative review. Collegian 25, 247-253.

Cultural and institutional barriers in migration between OECD countries. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <https://conference.iza.org/conference_files/TAM2005/belot_m325.pdf>. Viivattu 22.9.2024

Eriksson, Elisabet & Jordal, Malin & Hjelm, Katarina & Engström, Maria 2022. Job satisfaction and wellbeing among migrant care workers in nursing homes: An integrative review. Nursing Open 10, 3486–3505.

European Parliament 2024. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-10-2024-001566_EN.html>. Viitattu 20.9.2024

Guragai-Dhakal, Diksha & Tejpal, Jaykumar & Gurung, Prabin 2022. Barriers and Challenges Faced by Immigrant Nursing Students in Finnish Healthcare and Utilization of Their Skills. LAB University of Applied Sciences 1-26

Health workforce: Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://www.who.int/teams/health-workforce/migration>>. Viitattu 23.9.2024

Hellzén, Ove & Kjällman Alm, Annika & Holmström Rising, Malin 2022. Primary Healthcare Nurses' Views on Digital Healthcare Communication and Continuity of Care: A Deductive and Inductive Content Analysis. *Nursing Reports* 12, 945–957.

How to Identify Reliable Information. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://www.stevenson.edu/online/about-us/news/how-to-identify-reliable-information/#:~:text=According%20to%20UGA%20Libraries%2C%20a,or%20professional%20articles%20or%20books>>. Viitattu 28.9.2024

How to write a literature review. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <<https://www.scribbr.com/methodology/literature-review/>>. Viitattu 25.9.2024

Ho, Christina & Alcorso, Caroline 2004. Migrants and employment. *Journal of Sociology* 40(3). 237–259.

Huff, Sarah T & Hanek, Kathrin J & Lee, Fiona & Brannen, Mary Yoko 2021. Cultural adaptation and societal context: The role of historical heterogeneity in cultural adaptation of newcomers. *International Journal of Intercultural Relations* 85, 141-155.

Isakov, T. - Kamau, S. & Koskenranta, M. & Kuivila, H. & Oikarainen, A. & Ropponen, P. & Mikkonen K. 2023. Culturally and linguistically diverse nurses' experiences of how competence facilitates integration into the working environment: A qualitative study. *Nurse Education in Practice* 67:103553, 1-9.

Jones, Charles H & Dolsten, Mikael 2024. Healthcare on the brink: navigating the challenges of an aging society in the United States. *NPJ Aging* 10(1). 1–10.

Kamau, Suleiman & Koskenranta, Miro & Kuivila, Heli & Oikarainen, Ashlee & Tomietto, Marco & Juntunen, Jonna & Tuomikoski, Anna-Maria & Mikkonen, Kristina 2022. Integration strategies and models to support transition and adaptation of culturally and linguistically diverse nursing staff into healthcare environments: An umbrella review. *International Journal of Nursing Studies* 136: 104377, 1-13.

Konlan, Kennedy Diema. & Lee, Tae Wha & Damiran, Dulamsuren 2023. The factors that are associated with nurse immigration in lower- and middle-income countries: An integrative review. *Nursing Open* 10, 7454–7466.

Lekan, Deborah A. & Collins, Susan K. & Hayajneh, Audai A. 2021. Definitions of Frailty in Qualitative Research: A Qualitative Systematic Review. *Journal of Aging Research* doi: 10.1155/2021/6285058.

Lin, Ching-Hsuan & Chiang, Pamela P. & Lux, Emily A. & Lin, Hsiu-Fen 2018. Immigrant social worker practice: An ecological perspective on strengths and challenges. *Children and Youth Services Review* 87, 103-113.

Lu, Wei & Härkälä, Tayla Everson 2022. International student experience of employment integration in Finland. *Research in Comparative & International Education* 19(2). 133–152.

Martikainen, R.-M. & Kuivila, H.-M. & Koskenranta, M. & Kamau, S. & Oikarainen, A. & Matinlompola, N. & Juntunen, J. & Mikkonen K. 2024. Exploring the integration of culturally and linguistically diverse nurses and nursing students in healthcare: A cross-sectional study. *Nurse Education in Practice* 80: 104129, 1-10.

Mezmir, Esubalew Aman 2020. Qualitative Data Analysis: An Overview of Data Reduction, Data Display and Interpretation. *Research on Humanities and Social Sciences* 10 (21). 16-27

Munkejorda, Mai Camilla & Tingvold, Laila 2019. Staff perceptions of competence in a multicultural nursing home in Norway. *Social Science & Medicine* 232, 230-237

NATIONAL CORE CURRICULUM FOR INTEGRATION TRAINING. Verkkodokumentti. Saatavilla osoitteessa <https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/National_core_curriculum_for_integration_training_2022_0.pdf>. Viitattu 25.8.2024

NGO Network of Integration Focal Points. Verkkodokumentti. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2009-08/docl_9291_23890111.pdf>. Viitattu 20.10.2024

Pandey, Mamata & Maina, R. Geoffrey & Amoyaw, Jonathan & Li, Yiyang & Kamrul, Rejina & Michaels, C. Rocha & Maroof, Razawa 2021. Impacts of English language proficiency on healthcare access, use, and outcomes among immigrants: a qualitative study. *BMC Health Services Research* 21: 741, 1-13.

PUNG, L.-X. & GOH, Y.S. 2017. Challenges faced by international nurses when migrating: an integrative literature review. *International Nursing Review* 64, 146–165.

Pitkänen, Taina & Vaattovaara, Johanna 2024. Medical professionals as reflective practitioners: On the language awareness of L2-speaking doctors. *Linguistics and Education* 79: 101269, 1-11.

Pressley, Charlene & Newton, Dillon & Garside, Joanne & Simkhada, Padam & Simkhada, Bibha 2022. Global migration and factors that support acculturation and retention of international nurses: A systematic review. *International Journal of Nursing Studies Advances* 4: 100083, 1-16.

Rajpoot, Aasia & Merriman, Clair & Rafferty, Anne Marie & Henshall, Catherine 2024. Transitioning experiences of internationally educated nurses in host countries: A narrative systematic review. *International Journal of Nursing Studies Advances* 4: 100195, 1-13.

Ropponen, P. & Kamau, S. & Koskenranta, M. & Kuivila, H. & Oikarainen, A. & Isakov, T. & Tomietto, M. & Mikkonen, K. 2023. Culturally and linguistically diverse nursing students' experiences of integration into the working environment: A qualitative study. *Nurse Education Today* 120: 105654, 1–6.

Sairaanhoitaja. Verkkodokumentti. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <<https://duunitori.fi/ammattiopas/terveydenhuoltoala/sairaanhoitaja#:~:text=Millaista%20on%20sairaanhoitajan%20ty%C3%B6%3F,sek%C3%A4%20neuvontaa%2C%20ohjausta%20ja%20tukemista.>>. Viitattu 7.9.2024

Sara, Hajian & Shahram, Yazdani & Mohammad Pooyan, Jadidfard & Mohammad Hossein, Khoshnevisan 2020. Factors influencing the migration intention of health professionals in low- and middle-income countries: Critical review with a theoretical model. *Journal of Contemporary Medical Sciences* 6(6). 256 – 261.

Shava, GN & Hleza, S. & Tlou, F. & Shonhiwa, S. & Mathonsi, E. 2021. Qualitative Content Analysis, Utility, Usability and Processes in Educational Research. *International Journal of Research and Innovation in Social Science* 5(7). 553–558.

Skjeggstad, Erik & Gerwing, Jennifer & Gulbrandsen, Pål 2017. Language barriers and professional identity: A qualitative interview study of newly employed international medical doctors and Norwegian colleagues. *Patient Education and Counseling* 100, 1466–1472.

Terveydenhuollon ammattilaisten rooli ja merkitys. Verkkodokumentti. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <<https://schoolfi.edu.pl/terveydenhuollon-ammattilaisten-rooli-ja-merkitys/>>. Viitattu 31.8.2024

Terveydenhuolto- ja sosiaaliala. Verkkodokumentti. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <<https://www.studentum.fi/tietoa-tyoelamasta/tyoelamatietoa-ammattialoista/terveydenhuolto-ja-sosiaaliala-6191#:~:text=Ty%C3%B6n%20kuvaus-,Sosi-aali%2D%20ja%20terveysalalla%20tehd%C3%A4%20n%20ihmisi%C3%A4heist%C3%A4%20ty%C3%B6t%C3%A4%20jonka%20tarkoituksena%20on%20vaikuttaa,parantaa%20ja%20hoitaa%20sairaita%20ihmisi%C3%A4.>>. Viitattu 25.9.2024

The Difference Between Narrative Review and Systematic Review. Verkkodokumentti. Saatavilla sähköisesti osoitteessa <<https://www.distillersr.com/resources/systematic-literature-reviews/the-difference-between-narrative-review-and-systematic-review#:~:text=The%20main%20objective%20of%20a,with%20a%20much%20broader%20scope>>. Viitattu 21.10.2024

Thornton, Arland & Williams, Nathalie E. & Bhandari, Prem & Young-DeMarco, Linda - Sun, Cathy & Swindle, Jeffrey & Hughes, Christina & Xie, Yu 2019. Influences of Material Aspirations on Migration. *Demography* 56(1). 75–102.

Zajdel, Rachel A. & Rodriguez, Erik J. & Mejía, Raúl & Pérez-Stable, Eliseo J. 2025. Perspectives on the intersection of race and ethnicity, immigration status, and sexual and gender minoritised status among clinical and scientific workforces in Latin America. *The Lancet Regional Health- Americas* 41: 100975, 1-11.

Liite 1.
Kirjallisuuskatsaukseen sisältyvät artikkelit

Tekija/Tekijät ja vuosi	Tunnistettu tiedot/Vuosi	Tutkimuksen nimi
Wei Lu & Tayla Everson Härkälä 2024	HINARI	Kansainvälinen opiskelijakokemus työelämään kotoutumista Suomessa
Asem Al-Btoush and Charbel El-Bcheraoui 2024	HINARI	Haasteet, jotka vaikuttavat maahanmuuttajien terveydenhuoltotyöntekijöihin sopeutuessaan uusiin terveydenhuoltoympäristöihin: rajauskatsaus.
Diksha Guragai-Dhakar, Jaykumar Tejpal and Prabin Gurung 2022	FINNA	Maahanmuuttajien sairaanhoitajaopiskelijoiden kohtaamat esteet ja haasteet suomalaisessa terveydenhuollossa ja heidän osaamisensa hyödyntäminen.
Morhaf Al Achkar ym. 2023	HINARI	Maahanmuuttajien terveydenhuollon ammattilaisten integrointi Yhdysvaltain terveydenhuoltoalan työvoimaan: Esteitä ja ratkaisuja.
Elisabet Eriksson 2022	HINARI	Siirtotyöläisten työtyytyväisyys ja hyvinvointi hoitokodeissa: integroiva katsaus.
L.-X. Pun gym. 2017	HINARI	Kansainvälisten sairaanhoitajien kohtaamat haasteet muuttaessaan: integroiva kirjallisuuskatsaus.
Pitkänen ja Vaattovaara 2024	Science Direct	Lääketieteen ammattilaiset reflektiivisinä harjoittajina: L2-kielisten lääkäreiden kielitietoisuudesta.
Ching-Hsuan Lin ym. 2018	Science Direct	Maahanmuuttajien sosiaalityöntekijän käytäntö: Ekologinen näkökulma vahvuuksiin ja haasteisiin.
Harrison Ng Chok ym. 2018	Science Direct	Tekijät, jotka vaikuttavat siirtolaisten sairaanhoitajien henkilökohtaisiin ja ammatillisiin kokemuksiin Australiassa: Integriivinen katsaus.
Erik Skjeggstad ym. 2017	Science Direct	Kielimuurit ja ammatillinen identiteetti: Kvalitatiivinen haastattelututkimus vasta palkatuista kansainvälisistä lääkäreistä ja norjalaisista kollegoista.
Martikainen ym. 2024	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisten sairaanhoitajien ja sairaanhoitajaopiskelijoiden integroituminen terveydenhuoltoon: Poikkileikkaustutkimus.
Isakov ym. 2023	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisia sairaanhoitajien kokemuksia siitä, miten osaaminen helpottaa integroitumista työympäristöön: Laadullinen tutkimus.
Suleiman Kamau ym. 2022	Science Direct	Integraatiostrategiat ja -mallit, joilla tuetaan kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisen hoitohenkilökunnan siirtymistä ja sopeutumista terveydenhuoltoympäristöihin: Katsaus.
Charlene Pressley ym. 2022	Science Direct	Globaali muuttoliike ja kansainvälisten sairaanhoitajien akkulturaatiota ja pysymistä tukevat tekijät: Systemaattinen katsaus.
P. Ropponen ym. 2023	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monipuoliset hoitotyön opiskelijoiden kokemukset integroitumisesta työympäristöön: Laadullinen tutkimus.
Aasia Rajpoot ym. 2024 (good table)	Science Direct	Kansainvälisesti koulutettujen sairaanhoitajien siirtymäkokemukset isäntämaissa: Narratiivinen systemaattinen katsaus.
Rachel A ym. 2025	Science Direct	Perspektiivit rodun ja etnisen alkuperän, maahanmuuttoaseman sekä seksuaalisen ja sukupuolivähemmistön aseman risteyksestä kliinisen ja tieteellisen työvoiman keskuudessa Latinalaisessa Amerikassa.
Mai and Laila 2019	Science Direct	Henkilökunnan käsitykset osaamisesta monikulttuurisessa vanhainkodissa Norjassa.

**Liite 2:
Tärkeimmät havainnot analysoitavaksi valitusta tutkimusta (N = 18)**

Tekijä/tekijät ja vuosi	Tutkimuksen tarkoitus	Tutkimus	osallistujat / otoskoko	Päätutkimustulokset/suosituks
Lu & Härkälä, 2024	Tarkastelee kansainvälisten opiskelijoiden työelämään kotoutumista Suomessa, ei-englanninkielisessä maassa.	Puolistrukturoidut, laadulliset syvähaastattelut	Tutkimukseen osallistui 14 kansainvälistä opiskelijaa, jotka suorittavat 2-vuotista maisterintutkintoa suuressa Etelä-Suomen yliopistossa.	Rajallinen tieto työmarkkinoista, rekrytointikäytäntöjen tuntemattomuus, toimialayhteyksien puute, kommunikaatiopuutteet rekrytointiyrityksissä ja kielimuurit. Vähemmän työmahdollisuuksia. Vaikeus oppia vierasta kieltä. Rajoitetut mahdollisuudet vieraan kielen harjoitteluun. Suosituksena oli omaksua kulttuurinen monimuotoisuus rekrytointikäytännöissään ja luoda osallistavia ympäristöjä työpaikalle.
Al Btoush & El Bcheraoui, 2024	Tarkastellaan ja syntetisoidaan esteitä, joita maahanmuuttajaterveysalan työntekijät (MHCW) kokevat sopeutuessaan uuteen maahan ja uuteen ulkomaiseen työympäristöön.	Vuoden 2000 jälkeen julkaistut poikkileikkaukset	Neljätoista artikkelin kirjallisuuskatsaus. Nämä artikkelit kattivat 11 025 MHCWS:tä matalan ja keskitulotason maista keskittyen Eurooppaan, Yhdysvaltoihin, Kanadaan, Australiaan, Uuteen-Seelantiin ja Israeliin.	Kieli- ja kulttuurierot vaikuttivat vuorovaikutukseen potilaiden, kollegoiden ja johtajien kanssa. Kielen seuraukset vaikuttivat maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten luottamukseen, työtyytyväisyyteen ja yleiseen integroitumiseen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmään. Tulokset korostivat kulttuurisen osaamiskoulutuksen merkitystä ja räätälöityä tukea maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten integroitumiselle ja työtyytyväisyydelle. Tehokkaat perehdytysohjelmat lisäsivät maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten luottamusta, pätevyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, mikä johti viime kädessä vaihtuvuusaikeiden vähenemiseen. Tarvitaan räätälöityjä strategioita näiden esteiden poistamiseksi ja onnistuneen integraation ja myönteisten kulttuurienvälisen suhteiden edistämiseksi terveydenhuollon ammattien sisällä. Kulttuurieroilla oli merkittävä vaikutus kommunikaatiotyyliin, voimaetäisyyteen ja terveydenhuollon käytäntöihin. Kulttuuriset näkökohdat esteinä maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten integroitumiselle ja kulttuurienvälisille suhteille korostivat kulttuurisen osaamisen, tehokkaan viestinnän ja tukevan työympäristön merkitystä. Suositus sisälsi: Toteutetaan kulttuuriosaamisen koulutusta, monimuotoisuus- ja osallistamispolitiikkaa sekä tukiverkostoja kulttuuri- ja kielimuurien poistamiseksi.

				Monimuotoisuus- ja osallistamispolitiikka, joka edistää tasa-arvoa ja kaikkien henkilöstön kunnioittamista heidän kulttuuritaustasta riippumatta. Orientaatio-ohjelmat. kokemusten, asenteiden ja aikomusten muokkaamisessa maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia.
Guragai-Dhakai ym. 2022	Tunnistaa mahdolliset ratkaisut, jotka voivat auttaa maahanmuuttajahoitajia selviytymään ja sopeutumaan positiivisesti suomalaiseen työympäristöön erityisosastoilla.	Tutkimuspohjainen laadullinen avoin haastattelu..	Viisi maahanmuuttajataustaista sairaanhoitajaopiskelijaa.	Viestintäesteet, kliininen vajaatoiminta, sosiaaliset näkökohdat ja psykologinen joustavuus. Viestintäeste oli suuri haaste. Suositus sisälsi motivaatiota klinisiin koulutuksiin ja työhön, tukevan työympäristön ja rohkaisua koulutuksessa ja työpaikalla.
Al Achkar ym. 2023	Tutkittiin esteitä ja ratkaisuja maahanmuuttajien terveydenhuoltoalan ammattilaisien integroimiseksi.	Sisältöanalyysi tunnistaa keskeiset teemat puolistrukturoiduista kvalitatiivisista haastatteluista	18 osallistujaa Welcome Back Centeristä (WBC) ja kumppaniorganisaatioista.	Resurssien puute, taloudelliset rajoitteet, kielivaikeudet, pätevyysaasteet, ennakkoluulot ja investoinnit nykyisiin ammatteihin. Kelpoisuusrajoitukset, rahoitushaasteet, ohjelman työvoiman epävakaus, rekrytointivaikeudet, yhteyden ylläpitämisen vaikeudet ja pandemiahaasteet. Suositukset: Kumppaniverkostot järjestäminen. Monitasoisia vastauksia erilaisiin tarpeisiin ja yhteistyöhön maahanmuuttajataustaisten sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmiä, työvoimaa ja muita sidosryhmiä tukevien organisaatioiden välillä.
Eriksson ym. 2022	Analysoida ja syntetisoida systemaattisesti hoitokodeissa maahanmuuttajien hoitotyöntekijöiden työtyytyväisyyttä ja hyvinvointia selvittäviä tutkimuksia.	Integroitu kirjallisuuskatsaus	Laadulliset tiedot (n = 31) ja kvantitatiiviset tiedot (n = 17) koottiin yhteen ja integroitiin kvalitatiivisiin havaintoihin.	Työn rasitus, rajallinen hallinta, rajallinen sosiaalinen tuki ja akkulturaatiostressi. Suositus: Toimenpiteet, joiden tarkoituksena on kehittää osallistavia ja turvallisia ympäristöjä ilman hyväksikäytön, syrjäytymisen ja syrjinnän pelkoa.
Pung & Goh 2017	Analysoida kriittisesti olemassa olevasta primääritutkimuksesta	Kirjallisuuskatsaus on	Seitsemän tietokantaa PRISMA-ha-	Vaikeus orientoitua. Ammatillinen kehitys ja devalvaatio. Kielimuuri. Sosiaaliset esteet. Epäluottamus ja eristäytyminen. Rasismi. Viestintäesteet haastavimpana ongelmana. Syrjintä ja syrjäytyminen. Rajoitetut mahdollisuudet päivittää.

	poimittua dataa ja tutkia tunnistettuja teemoja liittyen kansainvälisten sairaanhoitajien kohtaamiin haasteisiin maahanmuutteen jälkeen.	tehty. Cooperin (1989) viisivaiheista viitekehystä käytettiin kirjallisuuskatsauksen tekemiseen vuosina 2005–2015..	kustrategialla. Kirjallisuuskatsaukseen valittiin 24 artikkelia.	Suosituksset: Henkilökohtaiset ja ammatilliset erot ja mielekäs tukijärjestelmä. Useita interventioita (esim. kulttuurityöpajoja, jakamisistuntoja kansainvälisten sairaanhoitajien kesken, perehdyttämisohjelmia, joihin sisältyy menettelyjä ja protokollia ja kieltunteja) voitaisiin toteuttaa auttamaan maahanmuuttajahoitajia sopeutumaan uusiin isäntämaihinsa. Myös syntyperäisten sairaanhoitajien ohjelmia voitaisiin ottaa käyttöön syrjinnän vähentämiseksi.
Pitkänen & Vaattovaara 2024	Tutkia kielitaitoa L2-lääkäreiden havaintonäkökulmasta suomalaisessa kontekstissa.	Reflektiivisten päiväkirjojen ja fokusryhmähaastattelujen temaatintinen analyysi.	27 lääkäriä.	Kieli- ja viestintävaikeudet. Suositus: Ammatillisen kielikoulutuksen opetus suunnitelmat. Valmistelevat kurssit EU:n ulkopuolisille lääkäreille
Lin ym. 2018	Tunnistaa maahanmuuttajien sosiaalityöntekijöiden vahvuudet ja haasteet eri järjestelmätasoilla.	Puolistrukturoituihin haastatteluihin perustuva kvalitatiivinen tutkimus.	14 etnistä kiinalaista maahanmuuttajiosiaalityöntekijää.	Kulttuurinen tuntemattomuus. Virran epätasapaino asiakkaiden kanssa. Asiakkaiden vastustus.
Chok ym. 2018	Esittää kirjallisuuden tutkiminen tekijöistä, jotka vaikuttavat kansainvälisesti koulutettujen sairaanhoitajien henkilökohtaisiin ja ammatillisiin kokemuksiin heidän matkallaan Australian terveysalan työvoimaan..	Integroiva kirjallisuuskatsaus	Kaksikymmentäkaksi artikkelia.	Kielivaikeudet, taloudellinen ja sosiaalinen stressi, syrjintä. Uuden todellisuuden (kulttuurishokki) ja työpaikkakulttuurin tunnistaminen ja niihin sopeutuminen. Ammattipätevyyden tunnustamisen puute. Inhottu olo. Suositukset: Paremmat työolosuhteet, jotka edistävät positiivisesti ammatillista kasvua ja lisää itsenäisyyttä.
Skjeggstad ym. 2017	Selvittää, miten kielimuurit vaikuttavat	Puolistrukturoidut	Osallistujia rekrytoitiin 28.	Kieli- ja viestintäesteet.

	uusien kansainvälisten lääkäreiden ja norjalaisten terveydenhuoltohenkilöstön väliseen viestintään ja yhteistyöhön.	laadulliset haastattelut.		
Martikainen ym. 2024	Selvittää kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisten (CALD) sairaanhoitajien ja sairaanhoitajaopiskelijoiden kotoutumiseen terveydenhuoltojärjestelmään vaikuttavia tekijöitä ja heidän käsitystään integraatiosta.	Poikkileikkaustutkimus	CALD sairaanhoitajat (n = 15) ja sairaanhoitajaopiskelijat (n = 87).	<p>Kulttuurinen monimuotoisuus. Kielellinen monimuotoisuus.</p> <p>Reaktiot ja asenteet organisaatiota ja sen henkilöstöä kohtaan kulttuurista monimuotoisuutta kohtaan.</p> <p>Maiden väliset erot sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten käytännöissä aiheuttivat haasteita integroitumisessa sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmään.</p> <p>Suositus:</p> <p>Terveydenhuollon organisaatiot kehittämään integraatiomalleja ja mentorointiohjelmia CALD-sairaanhoitajien kotoutumiseksi sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmään</p>
Isakov ym. 2023	Kulttuurisesti ja kielellisesti monipuoliset (CALD) sairaanhoitajien kokemukset siitä, kuinka he siirsivät osaamistaan ammatillisten osaamisvaatimusten täyttämiseen ei-englanninkielisessä ympäristössä.	Laadullinen tutkimus	24 kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolista sairaanhoitajaa.	<p>Riittämätön kielitaito (aika ei riitä kokeiden suorittamiseen, koska vieraan sanaston tuntemus ei ole riittävä).</p> <p>Ammattipätevyyden tunnustamisen puute. Syrjintä. Huono kohtelu työympäristössä. Rakenteellinen rasismi liittyy rajalliseen tietämykseen siitä, miten sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmää hallitaan. ihonväriä koskeva selkeä rasismi. Epäreilu työtaakan jakautuminen ja johtamiskäytännöt. Suvaitsematon asenne kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisia sairaanhoitajia kohtaan. Kulttuurinen monimuotoisuus.</p>

				Suositus: Kielikurssit työpaikalla ja osaamisen kehittämisen alusta. Tuettu kotoutuminen työelämään. Täydennyskoulutus etiikan, kliinisen käytännön ja paikallisen sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän tuntemuksessa
Kamau ym. 2022	Luodaan viimeaikaista näyttöä integraatiostrategioista ja -malleista, jotka tukevat kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisen hoitohenkilökunnan siirtymistä ja sopeutumista terveydenhuoltoympäristöihin.	Sateenvarjoarviointi suoritettu Joanna Briggs -instituutin ohjeiden mukaan..	Vuonna 2021 tietokannoista kerättiin 27 kirjallisuuskatsausta.	Suosituksien lisäksi: Malleja siirtymän ja sopeutumisen tukemiseen. Organisaation sisäiset ja sosiokulttuuriset strategiat työntekijöiden kohtelun, työympäristön, kulttuuridynamiikan kielen ja viestinnän kehittämisen tukemiseksi. Ammatillinen kehittyminen hoitotyön osaamisen ja harjoittelukyvyyn parantamiseksi.
Pressley ym. 2022	Tutustua eri maissa työskentelevien ja asuvien kansainvälisten sairaanhoitajien eläviin kokemuksiin maailmanlaajuisesti.	Systemaattinen laadullinen kirjallisuuskatsaus.	Tutkimusjulkaisut 2010-2020.	Kieli- ja viestintäesteet. Kielitaitoa ja ammattitaitoa. Osaamisen ja kyvyttömyyden poistaminen. Erilaiset ammatilliset realiteetit. Sosiaaliset ja kulttuuriset erot. Rasismi. Syrjintä. Suositus: Integroitumisen ja sopeutumisen edistäjät.
Ropponen ym. 2023	Kuvaa kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisia opiskelijoiden kokemuksia kliinisestä työstä, käsityksiä urapolusta ja aikomuksia pysyä sairaanhoitajan ammatissa.	Kuvaava kvalitatiivinen tutkimus	Kielellisesti monipuolisia sairaanhoitajaopiskelijoita (n = 22) kuudesta suomalaisesta korkeakoulusta.	Kieli- ja viestintäeste. Suositukset: Tuki opettajilta.
Rajpoot ym. 2024	Käydään kriittisesti ja systemaattisesti läpi nykyinen kirjallisuus tutkiakseen kansainvälisesti koulutettujen	Kertomusperäinen systemaattinen kirjallisuuskatsaus	Vuosina 2019-2023 julkaistut perustutkimukset, joissa selvitettiin kansainvälisesti koulutettujen	Kommunikaatio- ja kielivaikkeudet. Kulttuurinen osaaminen ja herkkyys. Erot kliinisissä käytännöissä ja ammatillisessa kehityksessä. Syrjintä ja rasismi.

	sairaanhoidajien siirtymäkokemuksia ymmärtääkseen mahdollistavia vaikutuksia, jotka vaikuttavat heidän työvoiman integroitumiseen vastaanottajamaihinsa.		sairaanhoidajien elämiä kokemuksia.	
Zajdel ym. 2025	Tutkia, miten rotu ja etnisyys, maahanmuuttoasema sekä seksuaalinen ja sukupuolivähemmistö (SGM) vaikuttavat Latinalaisen Amerikan kliinisen ja tieteellisen työvoiman monimuotoisuuteen.	Laadullinen kirjallisuuskatsaus	Kirjallisuuskatsaus Yhdysvalloista. Väestönlaskentakysymyksiä.	Syrjintä ja rasismi. Suhteettoman suuri altistuminen sosioekonomisille haitoille. Suositukset: Usein syrjäytyneiden henkilöiden edustuksen parantaminen kliinisessä ja tieteellisessä työvoimassa. Kliinisen ja tieteellisen työvoiman monimuotoisuuden lisääminen vankkojen mentorointirakenteiden ja jatkuvan tuen avulla. Kampanjat leimautumisen ja syrjinnän vähentämiseksi
Munkejorda & Tingvold 2019	Tässä tutkimuksessa tarkastellaan vähemmistö- ja enemmistöhenkilökunnan käsityksiä osaamisesta strategisesti valitussa monikulttuurisessa hoitokodissa Norjassa, jolla on 15–20 vuoden kokemus vähemmistöhenkilöstön rekrytoinnista ja mukaan ottamisesta organisaation eri tasoille.	Syvähaastattelujen teemattinen analyysi	22 terveydenhuollon tarjoajaa.	Vaikeuksia tutkinnon hyväksymisessä uudessa asuinmaassa. Rasismi ja syrjintä. Kieli- ja viestintäeste.

**Liite 3:
Pelkistetyistä aineistosta luodut ala- ja yläluokat**

Pelkistetty ainoista	Ala luokka	Yläluokka
<p>Rotu, sukupuoli, ihmissuhteen maahanmuuttajastatus, etnisyys, ikä. Sosiaalinen eristäminen.</p> <p>Vaikeus orientoitua ja suorittaa päivittäisiä toimintoja isäntämaissaan on tärkeä ongelma, jonka kansainväliset sairaanhoitajat kohtaavat muuttaessaan.</p> <p>Englannin ymmärtämisen vaikeudet estivät kansainvälisesti koulutettujen sairaanhoitajien (IEN) hyväksynnän yhteiskunnassa.</p> <p>Kulttuurisesti ja kielellisesti erilaisten sairaanhoitajien tai hoitotyön opiskelijoiden integroituminen riippui reaktioista ja asenteista organisaatiota ja sen henkilöstöä kohtaan kulttuurista monimuotoisuutta kohtaan.</p> <p>Suvaitsematon asenne kulttuurisesti ja kielellisesti erilaisia sairaanhoitajia kohtaan.</p>	<p>Maahanmuuttajastatus</p>	<p>Yhteiskunnan vastaanottamattomuus maahanmuuttajia kohtaan</p>
<p>Värikköiset ihmiset työskentelevät usein huonommin palkatuissa töissä.</p> <p>Maahanmuuttajaidentiteetti työskennellessään muiden yhteisön ammattilaisten kanssa, joista merkittävin oli näiden maahanmuuttajatyöntekijöiden syrjintä.</p> <p>Syrjinnän ja työpaikkakiusaamisen jokapäiväisessä elämässä raportoitiin myös rajoittavan ammatillista edistymistä.</p> <p>Työpaikkasyrjintä. Pelkää puuttua eriarvoisuuteen ja raportoida rasismitapauksista työpaikalla.</p> <p>Rakenteellista ja nimenomaista rasismia ja syrjintää.</p> <p>Laitoksellinen syrjintä ja kiusaaminen Maahanmuuttajastatus. Työmarkkinoilla tapahtuvasta syrjinnästä johtuva korkea stressi aiheuttaa pelkoa, syrjäytymisen tunnetta, väsymystä ja uupumusta, ärtyneisyyttä ja unihäiriöitä.</p> <p>Sukupuoli.</p>	<p>Rasismien tekijät</p>	<p>Rasismi ja syrjintä</p>

<p>Kielellisesti monimuotoisilla, paremman kielitaidon omaavilla ja Suomessa korkeimman tutkinnon suorittaneilla sairaanhoitajilla oli parempi käsitys integroitumisesta kulttuurin osaamiseen ja vuorovaikutukseen.</p> <p>Ulkomainen etnisyys.</p> <p>Kulttuurierot.</p> <p>Heidän ammattitaitonsa tai devalvoituneena uusissa isäntämaissaan.</p> <p>Altistuminen erilaisille kulttuureille aiheutti stressiä.</p> <p>Kulttuurishokki” perustui eroihin odotuksissa, yhteiskunnassa ja kulttuurissa.</p> <p>Kulttuurisen ymmärryksen puute ja emotionaaliset yhteydet, joita tarvitaan helposti suhteutettaessa.</p> <p>Kulttuurinen monimuotoisuus.</p> <p>Sosiaalinen ja kulttuurinen todellisuus.</p>	Kulttuuriset tekijät	Kulttuurieste
<p>Rajoitetut mahdollisuudet työhön ja uralla etenemiseen.</p> <p>Vaikeudet tarkistaa maahanmuuttajien asiakirjoja valtakirjaviranomaisilta. Motivaatio puute hakea työtä.</p> <p>Koulutusstandardien erot. Erot kliinisissä käytännöissä ja ammatillisessa kehityksessä.</p>	Koulutuksen standarditekijät	Koulutusstandardin arviointi
<p>Vieraita kieliä oli vaikea oppia.</p>	.	
<p>Huono ja riittämätön kielitaito vaikeutti tarvetta oppia uudelleen ja mukauttaa uusia taitoja asumiseen ja työskentelyyn.</p> <p>Rajoitettu mahdollisuus vieraan kielen opiskeluun ja kielitaitoon ja kielen oppimiseen vaikuttavia asioita. Pelko tulla väärinymmärretyksi. Viestintäeste ja eristäminen valtaväestöstä.</p> <p>Riittämätön viestintäeste.</p> <p>Yleinen viestintä opiskelijoiden ja työtovereiden oli puutteellinen.</p> <p>Rajallinen tieto työmarkkinoista, rekrytointikäytäntöjen tuntemattomuus ja toimialayhteyksien puute.</p>	Kommunikatiiviset ja kieliset tekijät	Kieli- ja viestintäesteistä

<p>Vähäiset työpaikat maahanmuuttajille. Erot työkäytännöissä ja potilaan hoitotavassa. Kulttuurinen este. Huono viestintä rekrytoinnista. Yritykset. Syrjintä. Kielimuurit.</p>	<p>Työelämän vaikeustekijät</p>	<p>Työllistymisvaikeuksia</p>
<hr/>		
<p>Ammattierot vaikuttavat.</p> <p>Erilainen luokitusjärjestelmä. Etnisyys loi systeemisen esteen ja vaikutti koulutustason arviointiin, mikä rajoitti maahanmuuttajien todennäköisyyttä ylennä johtotehtäviin. Myöhemmin henkilöitä, joilla on useita syrjäytyneitä tilanteita, on vähemmän todennäköistä, että heidät ylennetään johtotehtäviin. Pätevyys ja työkokemus ovat vähemmän kuin isäntämaa vaatii. Ammattipätevyyden tunnustamisen puute.</p>	<p>Pätevyys ja työkokemustekijät</p>	<p>Pätevyys ja aikaisemman työkokemuksen tunnustus</p>
<hr/>		
<p>Palautteen puute työhakemuksista. byrokraattiset ja työllisyyden esteet. Suuntautumattomuus vaikutti integraatioon ja herätti huolta mielenterveyteen, työ- ja perhe-elämän tasapainoon, työpaikalla tapahtuvaan syrjintään ja tukeen. Maahanmuuttajia ei hyväksytä kliiniseen koulutukseen. Tarjolla ei ole riittävästi perehdytysohjelmia uusilla työpaikoillaan auttamaan heitä sopeutua uuteen työympäristöönsä. Suhteettoman suuri altistuminen sosioekonomisille haitoille, syrjinnälle, työuupumukselle ja tuen puutteelle estää useimpia rodullisia ja etnisiä vähemmistöjä, maahanmuuttajia pääsemästä kliiniseen ja tieteelliseen työvoimaan ja/tai etenemään siellä. Maahanmuuttajat tuntevat itsensä syrjäytyneiksi työssä. Osallistujat tunnistivat haasteita työskennellessään vi-rastoissa, mukaan lukien syrjinnän hyväksikäyttö ja maahanmuuttajastatuksesta johtuva työn epävarmuus. Epäreilu työtaakan jakautuminen ja johtamiskäytännöt.</p>	<p>Johtajien asenne</p>	<p>Johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajia kohtaan</p>

Omaksu kulttuurinen monimuotoisuus rekrytointikäytännöis-
sään ja luo osallistavia ympäristöjä työpaikalle.
Tehokkaat perehdytysohjelmat ja kulttuuriosaamisen koulu-
tus kulttuurikasvatuksen tehostamiseksi.
Osallistava työympäristö ja tukevat esimiehet.
EU:n ulkopuolisille lääkäreille tarjotaan valmistavia kursseja
ja ammatillista kielikoulutusta helpottamaan integroitumista
ja sopeutumista työelämään.
Organisaatioiden välistä yhteistyötä, joka tarjoaa monipuoli-
sia resursseja ja puuttuu ennakkoluuloihin ja rasismiin.
Työpaikan sosiaalituki maahanmuuttajahoitajille. Mallit siir-
tymisen ja sopeutumisen tukemiseksi.
Tasa-arvo, vertaistuki ja uramahdollisuudet ovat myös olen-
naisia kotoutumisprosessissa ja voivat vaikuttaa aikomuk-
siin jäädä sairaanhoitajan ammattiin.
Organisaation sisäiset ja sosiokulttuuriset strategiat työntekijöiden kohtelun, työympäristön, kulttuuridynamiikan kielen ja viestinnän kehittämisen tukemiseksi.
Ammatillinen kehitys hoitotyön osaamisen ja harjoittelukyvyn parantamiseksi.

Sosiaali- ja terveysalan työelämään kotouttamista edistävät tekijät

Työelämään kotouttamisen edistäminen sosiaali- ja terveysalalla

Liite 4.
Valittujen tutkimusartikkelien tiedoista luodut yläluokat

Tekija/Tekijat	Vuosi	Tietokannat	LUOKAT									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Wei Lu & Tayla Everson Härkälä	2024	HINARI						✓	✓		✓	✓
Asem Al Btoush and Charbel El Bcheraoui	2024	HINARI	✓		✓			✓	✓		✓	✓
Diksha Guragai-Dhakai ym.	2022	MetCat FINNA		✓				✓			✓	✓
Morhaf Al Achkar ym.	2023	HINARI		✓		✓		✓				✓
Elisabet Eriksson	2022	HINARI		✓				✓	✓			
L.-X. Pun gym.	2017	HINARI	✓		✓			✓		✓	✓	✓
Pitkänen ja Vaattovaara,	2024	Science Direct						✓				✓
Ching-Hsuan Lin ym.	2018	Science Direct		✓	✓						✓	✓
Harrison Ng Chok ym	2018	Science Direct	✓	✓	✓			✓				
Erik Skjeggstad ym.	2017	Science Direct						✓				
Martikainen ym.	2024	Science Direct	✓		✓	✓		✓				✓
Isakov ym.,	2023	Science Direct	✓	✓	✓					✓	✓	✓
Suleiman Kamau ym.	2022	Science Direct						✓				✓
Charlene Pressley ym.	2022	Science Direct		✓	✓			✓				
P. Ropponen ym.	2023	Science Direct						✓				
Aasia Rajpoot ym.	2024	Science Direct		✓	✓	✓			✓			
Rachel A ym.	2025	Science Direct		✓					✓	✓	✓	✓
Mai and Laila	2019	Science Direct		✓						✓		

Luokka 1: kyvyttömyys vastaanottaa maahanmuuttajia 2: Rasismi ja syrjintä 3: Kulttuuriesteet 4: Koulutusstandardin arviointi 5: Kieli- ja viestintäesteet 6: Työllistymisvaikeuksia 7: Pätevyys ja aikaisemman työkokemuksen tunnistaminen 8: Johtotehtävissä olevien asenteet ja avoimuus maahanmuuttajia kohtaan 9: Maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden kotoutumisen edistäminen sosiaali- ja terveysalalla

Liite 5:
Valitut ja arvioidut tutkimukset kelpoisuuden perusteella kirjallisuuskatsaukseen.

Tekijä/tekijät	Tietoakannat	Tutkimuksen nimi
Wei Lu & Tayla Everson Härkälä, 2024	HINARI	Kansainvälinen opiskelijakokemus työelämään integraatiosta Suomessa.
Asem Al-Btoush and Charbel El-Bcheraoui, 2024	HINARI	Haasteet, jotka vaikuttavat maahanmuuttajien terveydenhuoltotyöntekijöihin sopeutuessaan uusiin terveydenhuoltoympäristöihin: rajauskatsaus.
Diksha Guragai-Dhokal, Jaykumar Tejpal and Prabin Gurung, 2022	FINNA	Maahanmuuttajien sairaanhoitajaopiskelijoiden kohtaamat esteet ja haasteet suomalaisessa terveydenhuollossa ja heidän osaamisensa hyödyntäminen.
Arland Thornton ym. 2019	PubMed	Aineellisten pyrkimysten vaikutukset siirtolaisuuteen.
Saroj Kandangwa, 2022	Google Scholar	Esteitä ja väyliä suomalaisten korkeakoulujen kansainvälisen tutkinnon suorittaneiden nepalilaisten maahanmuuttajien työmarkkinoille integroitumiselle.
Margaux Fête ym. 2019	HINARI	Esteet ja rekrytointistrategiat epävarmassa asemassa oleville siirtolaisille Montrealissa, Kanadassa.
Ahmed Faris 2016	Google Scholar	Korkea-asteen koulutuksen saaneiden maahanmuuttajien kohtaamat haasteet Ruotsin työmarkkinoilla.
Wayne Ambrose-Miller and Rachelle Ashcroft, 2016	HINARI	Haasteet, joita sosiaalityöntekijät kohtaavat ammattienvälisten terveydenhuoltoryhmien jäseninä.
Morhaf Al Achkar ym. 2023	HINARI	Maahanmuuttajien terveydenhuollon ammattilaisten integrointi Yhdysvaltain terveydenhuoltoalan työvoimaan: Esteitä ja ratkaisuja.
Elisabet Eriksson 2022	HINARI	Siirtotyöläisten työtyytyväisyys ja hyvinvointi hoitokodeissa: integroiva katsaus.
KIRSI-MARJA KUJALA 2021	FINNA	Maahanmuuttajanuorten sitoutuminen sosiaali- ja terveystieteiden työhön.
Rudra Dahal ym.2024	PubMed	Potilaiden raportoimat perusterveydenhuollon kokemukset Kanadassa: Nepalilaisten maahanmuuttajamiesten kohtaamat haasteet.
Mia Pattillo 2023	PubMed	Rasismi rodullisiin maahanmuuttajiin terveydenhuollossa Euroopassa: katsaus.
Christina Ho ja Caroline Alcorso 2004	HINARI	Maahanmuuttajat ja työllisyys: menestystarinan haastaminen.
Huff ym.2021	ScienceDirect	Kulttuurinen sopeutuminen ja yhteiskunnallinen konteksti: Historiallisen heterogeenisyyden rooli uusien tulokkaiden kulttuurisessa sopeutumisessa.
Pandey ym. 2021	HINARI	Englannin kielen taidon vaikutukset terveydenhuollon saatavuuteen, käyttöön ja tuloksiin maahanmuuttajien keskuudessa: kvalitatiivinen tutkimus.

L.-X. Pun gym. 2017	HINARI	Kansainvälisten sairaanhoitajien kohtaamat haasteet muuttaessaan: integroiva kirjallisuuskatsaus.
Franca Felix 2017	Google Scholar	Esteet maahanmuuttajien pääsulle terveydenhuoltopalveluihin Skandinavian väestö: systemaattinen kattavuuskatsaus.
Eun Su Lee ym. 2024	Science Direct	Monitasoinen katsaus ammattitaitoisten maahanmuuttajien kohtaamiin psykologisiin ja emotionaalisiin haasteisiin: Psykologisen tiemaksumallin laajentaminen.
Jacob Kambuta ym. 2024	Science Direct	Kotouttamishaasteiden navigointi: näkemyksiä siirtolaisilta maitotilojen työntekijöiltä Uudessa-Seelannissa.
Ratan ym. 2018	Science Direct	Maahanmuuttajien urapäätökset: Identiteetin rooli ja sosiaalinen juurtuminen.
Sura Alshamary ym. 2024	Science Direct	Esteet ja helpottimet siirtolaislasten terveydenhuoltoon pääsulle Kanadassa: Katsauksen laajuus.
Davide Malmusiy m. 2010	Science Direct	Muuttoliikkeeseen liittyvät terveyserot: Näyttää sukupuolen, yhteiskuntaluokan ja alkuperäpaikan monimutkaiset vuorovaikutukset.
Sascha & Douglas 2024	Science Direct	COVID-19-pandemian vaikutus maahanmuuttoon ja maahanmuuttajien hyvinvointiin Yhdysvalloissa.
Jin and Chokshi 2022	Science Direct	Kohti uutta terveydenhuoltotasoa maahanmuuttajille Yhdysvalloissa.
Donald Kerwin and Mike Nicholson 2019	HINARI	Maahanmuuton täytäntöönpanon vaikutukset uskoon perustuviin organisaatioihin: FEER-tutkimuksen analyysi.
Brennan ym. 2023	PubMed	Lääkäreiden Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja sieltä pois siirtymisen tekijöitä ja esteitä: kattavuuskatsaus.
Wayne and Ashcroft 2016	HINARI	Haasteet, joita sosiaalityöntekijät kohtaavat ammattienvälisten terveydenhuoltoryhmien jäseninä.
Sumbal Shahbaz ym. 2021	HINARI	Naisten terveydenhuollon ammattilaisten kohtaamat psykososiaaliset, emotionaaliset ja ammatilliset haasteet COVID-19-epidemian aikana Lahoressa Pakistanissa: kvalitatiivinen tutkimus.
Louise Sheehy ym.2024	HINARI	Kansainvälisesti pätevien sairaanhoitajien raportoidut kokemukset vanhustenhoidosta: Scoping-katsaus.
Brenda ym. 2022	Science Direct	Alemman luokan ammatillaiset Kanadan terveysterveys- ja sosiaalialan ammattilaisten: "Eriäinen ymmärryksen taso".
Pitkänen ja Vaattovaara 2024	Science Direct	Lääketieteen ammatillaiset reflektiivisinä harjoittajina: L2-kielisten lääkäreiden kielitietoisuudesta.
Ashley Hadley 2024	Science Direct	Muuttoliike ja ammatillinen liikkuvuus: Eteläafrikkalaisten koulutettujen lääkäreiden houkuttelevuus maaseudulle ja pysyminen.
Ching-Hsuan Lin ym. 2018	Science Direct	Maahanmuuttajien sosiaalityöntekijän käytäntö: Ekologinen näkökulma vahvuuksiin ja haasteisiin.

Harrison Ng Chok ym. 2018	Science Direct	Tekijät, jotka vaikuttavat siirtolaisten sairaanhoitajien henkilökohtaisiin ja ammatillisiin kokemuksiin Australiassa: Integratiivinen katsaus.
Pedro L. Ferreira ym. 2020	Science Direct	Terveystieteiden ammattilaisten maastamuuton tekijöitä: Analyttisen mallin testaus perusterveydenhuollon ympäristössä.
Erik Skjeggstad ym. 2017	Science Direct	Kielimuurit ja ammatillinen identiteetti: Kvalitatiivinen haastattelututkimus vasta palkatuista kansainvälisistä lääkäreistä ja norjalaisista kollegoista.
Martikainen ym. 2024	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monimuotoisten sairaanhoitajien ja sairaanhoitajaopiskelijoiden integroituminen terveydenhuoltoon: Poikkieleikkautustutkimus.
Isakov ym. 2023	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisia sairaanhoitajien kokemuksia siitä, miten osaaminen helpottaa integroitumista työympäristöön: Laadullinen tutkimus.
Franklin ym. 2021	Science Direct	Maahanmuuttajien sairaanhoitajien panokset Yhdysvalloissa COVID-19-pandemian aikana: kansainvälinen CGFNS-tutkimus.
Suleiman Kamau ym. 2022	Science Direct	Integraatiostrategiat ja -mallit, joilla tuetaan kulttuurisesti ja kielellisesti monipuolisen hoitohenkilökunnan siirtymistä ja sopeutumista terveydenhuoltoympäristöihin: Katsaus.
Loup Beduchaud ym. 2024	Science Direct	Auttaako lääketieteen tutkinnon suorittaneiden kansainvälinen rekrytointipolitiikka voittamaan terveydenhuollon pula-alueita kehittyneissä maissa? Järjestelmällinen katsaus.
Yaping Zhong ym. 2017	Science Direct	Millaisia kokemuksia kiinalaisilla sairaanhoitajilla on työskennellessään ulkomailla? Kertomuksen laajuuskatsaus.
Charlene Pressley ym. 2022	Science Direct	Globaali muuttoliike ja kansainvälisten sairaanhoitajien akkulturaatiota ja pysymistä tukevat tekijät: Systemaattinen katsaus.
P. Ropponen ym. 2023	Science Direct	Kulttuurisesti ja kielellisesti monipuoliset hoitotyön opiskelijoiden integroitumiskokemukset työympäristöön: Laadullinen tutkimus.
Aasia Rajpoot ym. 2024	Science Direct	Kansainvälisesti koulutettujen sairaanhoitajien siirtymäkokemukset isäntämaissa: Narratiivinen systemaattinen katsaus.
Michael Harvey ym. 2004	Science Direct	Ulkomaisten terveydenhuoltotyöntekijöiden kotiuttaminen: mahdollinen lääke ammattihenkilöstön krooniseen pulaan.
Rachel A ym. 2025	Science Direct	Näkökulmat rodun ja etnisen alkuperän, maahanmuuttoaseman sekä seksuaalisen ja sukupuolivähemmistön aseman risteyksestä kliinisen ja tieteellisen työvoiman keskuudessa Latinalaisessa Amerikassa.
Mai and Laila 2019	Science Direct	Henkilökunnan käsitykset osaamisesta monikulttuurisessa vanhainkodissa Norjassa.